

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

309524

VOL. 6. } చెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ ఆగస్టునెల 27 వ తేది బుధవారము } NO. 122
 ప్రచురణము. E } సిద్ధార్థి నామ సంవత్సర శాత్రవదమా శుద్ధ ద్విత్వీయం. } సంచిక ౧౨౨

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమాషధము

వెల నొప్పుము
 తల నొప్పులకు
 జేరు పొందినది.
 గుణము లేకుండిన
 మీ వైకము మీకు
 జయ్యబడును.
 వనమూలికలచే
 చేయబడును.
 నునానన గలది.

గుణ మధికము
 పంచభాషను
 చూచి కొనిన
 మోస ముండదు.
 ఒకసారి పరీక్షించి
 చూడుడు.
 చక్కని డబ్బీలో
 వెల ర అణాలు.
 అన్ని దుకాణముల
 లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డి. పో,

6, లంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు. 109, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బాంబాయి

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.
 విద్యముల సాధనమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ
 గ్రంథకర్త :- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.
 అన్ని ప్రాంతాల్లో గల గ్రంథాలకు. వెల రు. 0.8-0.
 మేలేబడు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము
 పండ్ల కావ, 212, మదరాసు

అమృతమునకు 1710

ఒక స్క్విట్ మేడ్ కార్నిష్ బాయిల్ 18 గుట్టలకు
 తవరుగలది. వెల రు. 8000
 పై బాయిలుకు తగినట్టి ఒక ఇంక్స్ మేడ్ స్ట్రీటు
 ఇంజన్. వెల రు. 1500
 ఒక స్క్విట్ మేడ్ కార్నిష్ బాయిల్ 7 గుట్టలకు
 తవరుగలది. వెల రు. 8000
 డబ్బు, కాలికట్.
 Apply to- Dutts, Calicut.

వినుగమార్గుగల

బ్లూ బ్లౌక్ యింకి

ఇంగ్లాండునందు ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడిన
 ఈస్టుయిండియా డిస్ట్రిలరీస్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)
 కంపెనీవారి రాసాయనిక శాఖవారిచే ఉత్తరారాధు బిల్లాలో చేసిన
 రాణిపేటయందు తయారుచేయబడినది.

ప్యారి అండుకంపెనీ, మానేజింగు ఏజెంట్లు

(1301)

పోస్టువాక్సు నెం 12 మద్రాసు.

Mr. G. W. M. Reynold's Novel Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or	Rs. A.
The Heroine of the Fern Island	6 12
Mary Price 8 vols. Re. 5. Parricide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Re. 1-8-0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1. Margaret 4 vols.	3 0
Necromancer 3 vols 2 4 0. Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols 2 4-0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols Re. 3. Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchess, in 4 vols.	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loves of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)
 The SUPERIOR WATCH CO.,
 536 Post Box 167 (4) Madras. E.

వినియోగించుట కొరకు దయచేసి పాఠకులకు తెలియజేయుట

అటోమిక్ బహారే

మనోరమ్యముగాను కొంతకాలమునువట్టి అపూర్వ
 కావనమును కలదు. ఆర్థికమార్గ సారాయి మొదలగుకావితో
 యొక్క సంబంధము జాత్రుగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చా.
 క్లాసు వైవగాని 2-3 చక్కలు విడిచివారకు ఒక కండువ
 కనము మధ్యలోనుంటే యెంత శుభముయిన వాననను అను
 భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాననలు దీ
 నేని కుండినాయి అటోమిక్ బహారే యొక్క వానన ప్రాధా
 న్యముగా నిలుచును. ఈవిషయము ఒక బుక్కికి ప్రాసించువును.

వెల రు. 1.50	బుక్కి 1.50 రూ. 0.8-0	వి. ఏ. చా.
,, 1.50	బుక్కి 1.50 ,, 0.12-0	రూ. 0.4-0
,, 1.50	బుక్కి 1.50 ,, 2.0-0	ప్రకృతము.

126 అద్భుత నివారిణి. 100

ప్రాప్తానర్ తేముగారి

ఎల్లప్పుడూ బాగుగా వెలుగు

ఇది బలహీనులకును నీరసులకును మందు.
 నిద్రలేకుండుట, స్థావకము తక్కువగను, మెదడు
 దిమ్మగా నుండుట, కనియం దెంతమాత్ర మిచ్చు
 లేకుండుట, నిస్సత్తువ, బలహీనము, ఆయాసము,
 శుక్ల నష్టము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు,
 గృహస్థులకు, వర్తకులకు, మనోవ్యాధి
 లకు మొదలగువాటికి ప్రతీ స్తమైన మందు. బల
 మును గలిగించును. అనేక వేలమంది ఇందువలన
 బాగుబడినవారు. నిపుడుగ నేటిదికమే ఒకబుక్కిని
 కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షించువును.

25 మాత్రం బుక్కి 1.50 రూ. 1-4-0

40 ,, ,, ,, ,, 0-10-0

అంగ్లమునందును ప్రెస్ అండు మెడికల్ కంపెనీ.

నెం 135, మద్రాసు పోస్టు, బాంబాయి

ఆహార పదార్థములు.

జూలై మాసపు వివరము.

బర్మాబియ్యము - జిల్లాలకు బాను నెలలో ప్రత్యేకింపబడు మొత్తములపట్టి అమలులో నున్నది. కాని గంజాములో ఈ నెలకును పనులను విశాఖపట్టణములో ఆహార పదార్థములు అమ్మకమున నుండుటచేతను ఈ క్రింది విధముగ మార్పులు చేయబడినవి :-

జూను నెలకు ప్రత్యేకింపబడిన మొత్తము.	జూలై నెలకు ప్రత్యేకింపబడిన మొత్తము.
మదరాసు, చెంగల్పట్టు	1800 1000
మలబారు	8000 8000
కొచ్చినుసంస్థానము	4000 4000
విశాఖపట్టణము	1000 2000
ఆనంతపురము	500 500
బళ్లారి	750 500
కర్నూలు	100 110
కడప	800 288
హైదరాబాదు	1000 1000
కోయంబట్టూరు	8200 2700
నెల్లూరు	750 750
నెలము	2800 2800
దక్షిణరాష్ట్రము	2000 1800
దక్షిణరాష్ట్రము	400 400
కర్ణాటకము	200 387
తిరుచిరాపల్లి	2400 1200
చిత్తూరు	1500 1500
చామరాజు	1500 1500
చిత్తూరు	750 750
గంజాము	... 2000
దక్షిణకాశీ	... 400

2. గంజాము, కోయంబట్టూరు, ఉత్తరాష్ట్రము, నెల్లూరు, నెల్లూరు, మలబారు, కొచ్చినుసంస్థానములో ప్రధానముగ అమ్మకము జరిగినవి. గంజాములో చేయబడిన యేర్పాటులు కేవలము తాత్కాలికములు.

3. చెందన ఆనుబంధములో బర్మాబియ్య మేయే ప్రత్యేకింపబడినదిగాను మిగిలినవి నెలలో తెలియబడుచున్నవి. దిగుమతి చేయబడిన మొత్తము 22,285 టన్నులు. జూనులో 42,853 టన్నుల బియ్యము వచ్చినది. గంజాము, విశాఖపట్టణము లలో ఎక్కువపై కావలసివచ్చినది. ఈ సమయమున నే బెంగాలునుండి కంట్రిలుకారి బియ్యము 16000 టన్ను లాక స్వీకరముగ వచ్చినది. బర్మాబియ్యము దిగుమతియగుటకే యేర్పాటులు చేయబడినవి. సివిల్ సప్లైస్ డైరెక్టరుతో పోల్చు ప్రజ్ఞా అధికారులు యోచించి, హాల్సులో కంట్రిలుకారి బియ్యము నియమింపబడినవి గడచిన తరువాత నిలవ యున్న యెడల అధికముగ జరిమానా విధింపబడినదిగా జూలై 1 తేదీన ప్రకటించిరి. మరియు కంట్రిలుకారి బియ్యము దిగుమతియగుటకు కంట్రిలుకారి బియ్యపు దిగుమతికి రైలుబండ్లను బడవి దిగుమతియగుటకు తెలియజేయబడినది. ఆ తేదీ నే పోల్చు ప్రజ్ఞా డైరెక్టరు 828000 బస్తాల బియ్యము వచ్చినది. జూలై 10 మొదలు 14 తేదీవరకు 11,783 టన్నుల బియ్యము వచ్చినది. హాల్సు అధికారులు యేర్పాటులవలనను, రైల్వే శాఖ వారి సహాయమువలనను దక్షిణమండలములకు కంట్రిలుకారి బియ్యమును దిగుమతి చేయుటకుగల నిషేధములు జూలై 17 తేదీన తొలగించుటకు వీలైనది. "వారు లెవార్డు" యొద్దనున్న సరుకులపై నిషేధములు జూలై 25 తేదీన "యూపాడ" నాకమీషనరు వారి నిషేధములు 24 తేదీన తాత్కాలికముగ తొలగింపబడినవి.

4. బర్మాబియ్యమును దిగుమతిచేయుటకు రైల్వేలను పొందినవారు కంట్రిలుకారి ముల్లంబింపవలెనను ప్రయత్నములు చేయుచున్నట్లు కానవచ్చినది. నాగపట్టణమున డైరెక్టరు యు లైరువులను తరగ్గుచేసిన సెంటినెలులకు లెగిన ప్రతిఫలమును, తేర్చుకొనుటకుగైగారును, డిప్యూటీ డైరెక్టరు నాగపట్టణమున కెంపులకు వెడలి యేర్పాటులు చేసినందులకు వంద గియంబు. జూలై 14 తేదీన నాగపట్టణమున కొంచెము గొప్పిడి బియ్యమును అమ్మకముచేయుటకు వర్తమాన ప్రజ్ఞా అధికారుల కోవమే కావలసి.

5. ఉత్తరపు జిల్లాలు:- మొదటివరకు ఉత్తరపు జిల్లా బియ్యము ధర 11-12-0 నుండి 12-4-0 వరకు వృద్ధిచేయుటవలనను, ఇతరతరగతుల బియ్యపు ధరకుడ ఈ విధముగ హెచ్చింపబడినది. ఈ మాసములో ఈ క్రింది మొత్తములు ప్రత్యేకింపబడినవి:-

వివరము.	బస్తాలు.	టన్నులు.
ఎమ్. ఎస్. ఎమ్. రైల్వే సహకార సంఘము, రాయపురం	9000	687
హైదరాబాదురాజ్యము	4500	888
పుదుచ్చేరి రిఫైన్ కమిటీ	6000	444
బంగళపురి	200	15
బళ్లారిజిల్లా	18500	1007
కర్నూలుజిల్లా	5000	870
మదరాసుగరము	80000	2212
నెల్లూరు	14500	1000
గంజాము	6000	441
కోయంబట్టూరు	5000	870
దక్షిణకాశీయరైల్వే	1000	74
నెల్లూరుజిల్లా (దోనకొండ, తల్లపాడు)	200	15
విశాఖపట్టణము	28850	1782
మైసూరు, కోయంబట్టూరు బంగారుగనులు	9520	705
చిత్తూరుజిల్లా	9000	677
నెల్లూరుజిల్లా	9000	657

ఎగుమతి ధరలను వృద్ధిచేయుటవలన అనుకోనిన ఫలితము లభించినది. గతమాసములో సప్లై చేయబడిన బియ్యపు మొత్తము 10, 281 టన్నులు; ఈ మాసమున 10, 472 టన్నులు.

6. తంజావూరు బియ్యము:- తంజావూరు జిల్లానుండి యెక్కువగా బియ్యము యెగుమతియగుట సాధ్యము కాక పోవుటచే నిక్కడ ఆవలంబించదలచుకొనిన పద్ధతి వదిలివేయబడినది.

7. బెంగాలు బియ్యము:- రైలు ద్వారా దిగుమతి కావలసిన మొత్తము ఇదివరకు 5000 టన్నులు. ఇది గంజాము విశాఖపట్టణములకు విభజింపబడినది. 18, 840 టన్నుల బియ్యము సముద్రమువలనను బెంగాలునుండి దిగుమతి యగుచున్నది. బెంగాలులో సరకుతగ్గుటచే సముద్రమువలనను అక్కడనుండి బియ్యమువచ్చునని తలంచుటకు నిలబడినది.

8. సెనగలు:- మధ్యరాష్ట్రములనుండి 2000 టన్నులును, బెంగాలునుండి 1500 టన్నులును ప్రత్యేకింపబడినవి.

9. కంట్రిలుకారి కాయధాన్యములు:- 11814 టన్నుల ఇతర కాయధాన్యములు దిగుమతిచేయుట కనుమతింపబడినది.

10. గోధుమలు:- 1113 టన్నులకు సర్టిఫికేట్లయందేను. 78 టన్నుల అస్ట్రేలియా గోధుమలకు సర్టిఫికేట్లయందేను.

11. విశేషకాయలు:- గుంటూరు మిరపకాయలపంట పూర్తియైనది.

12. కిరసనాయిలు:- కిరసనాయిలు విస్తారముగ నుండుటచే, ఈవిషయమున కంట్రిలుకారిచేయు వచ్చుటలేదు.

13. ప్రత్యేకపు పేర్పాటులు:- హైదరాబాదురాజ్య విషయమున కృష్ణాజిల్లానుండి అక్కడకుపోవు 4000 బస్తాలును ఇప్పుడు 4500 బస్తాలవరకు వృద్ధిచేయబడినవి. పలాం చసంస్థాన మందులకు సహాయముచే నుదవసెను. మైసూరు నుదరాజు సివిల్ సప్లైస్ డైరెక్టరు జూలై 11 తేదీన బెంగాలులో సమావేశమై ఈ క్రింది మార్పులను చేసిరి.

- మైసూరునుండి మదరాసుకు.
  - (i) 80 టన్నుల రాగులు 6 టన్నుల ఉలములు మలబారు వై నాడునకు.
  - (ii) వారము 1-కి 80 టన్నుల రాగులు 80 టన్నుల బియ్యము.
  - (iii) 574 టన్నుల ఉలములు రాజధాని యితరభాగములకు.

మొత్తము 1000 టన్నుల రాగులు, బియ్యము, ఉలములు. మదరాసునుండి మైసూరుకు.

- (i) 700 టన్నుల బియ్యము కృష్ణానుండి
  - (ii) 800 టన్నుల బియ్యము నెల్లూరునుండి
- మొత్తము 1000 టన్నుల బియ్యము.

14. కాలమాసము:- వర్షము బళ్లారి గుంటూరు ప్రదేశములలో చక్క బాగుగ నేయున్నది. స్థితిగతులు బాగున్నవి.

కృష్ణాలో కొన్ని భాగములలో కాటక సహాయ మవసరమగుచున్నది. గంజాముజిల్లాలో చేయు సహాయము తెగినది.

15. ధరలు:- ధర లెక్కను హెచ్చుచు చూపుచున్నది. విశాఖపట్టణము, కోయంబట్టూరు, తిరునల్వేలిజిల్లాలలోని బియ్యముగ నున్నది. బళ్లారి, కడప, నెల్లూరుజిల్లాలలో చోళముధుర హెచ్చినది. కృష్ణానుండి విశాఖపట్టణము, కడపజిల్లా లకు చాల ఎగుమతులు జరిగినవి.

16. డైరెక్టరుసంఘము:- జూను మాసాంతమునను జూలైలోను డైరెక్టరుగారు దక్షిణకాశీ, మలబారు, కోయంబట్టూరు, నెల్లూరు, విశాఖపట్టణములు గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, బళ్లారి, కడపజిల్లాలకుపోయి అన్నట కలెక్టర్లు, అధికారులు, అసభి కారులతో స్థితిగతుల గూర్చి యోచించెను. చెంగల్పట్టు, మధుర, తిరునల్వేలి కలెక్టరుతో గూడ సంప్రదించెను. పునర్విభజనము చేయుట కీ ప్రయత్నములు లాభదాయకములుగ నున్నవి. చేయబడిన ప్రధానములగు మార్పు లిదివరకే తెలిపబడినవి. డైరెక్టరు గారు కూడ కలెక్టర్లు నలనాల నిచ్చిరి.

17. విశాఖపట్టణము జిల్లాస్థితిగూర్చి కొంచెము తెలుపవలసియున్నది. ఇప్పుటి భావి సంవత్సరమున నుండవచ్చును. ఏజెన్సీలలో కూడ కలవరమున కనకాశము లేదని కలెక్టరు డైరెక్టరుతో తెలిపెను. కలెక్టరు లేనప్పుడు బియ్యము కంట్రిలుకారిలు చేయబడినవి. గుణపురములో ముగ్గురు తిండి లేక ఆత్మహత్య చేసికొనినది వదలవచ్చినది. జూను 21-తేదీన కలెక్టరు చేసిన సభలో నివేదనయై నిజమును తెలియజేయవలసినది కోరెను. కాని యెవరును చెప్పజాలకపోయిరి. పిమ్మట తెలిసిన వివరములవలన సీవార్త ఆసత్వమున లేలేదని.

18. సివిల్ సప్లైస్ సంఘము:- జూను 18 తేదీన ఈసభ జరిగెను. కంట్రిలుకారి సంబంధించిన యేర్పాటుల వివరములు సభలో తెలియజేయబడినవి. చర్చ జరిగినపిమ్మట ఈ క్రింది విషయములు యోచింపబడినవి.

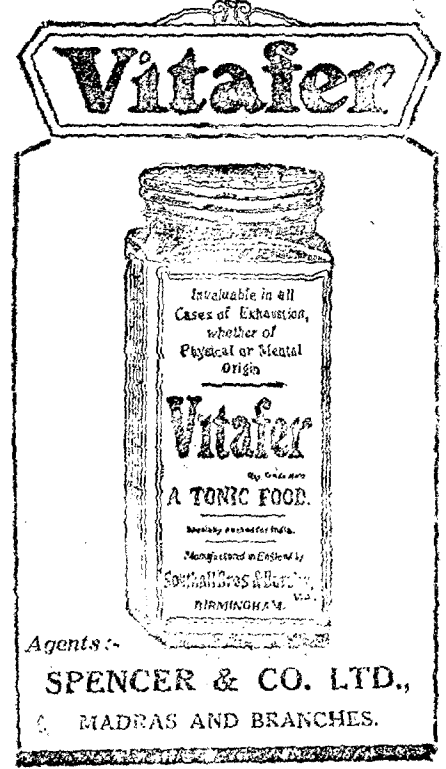
(i) మెట్టధాన్యములను వృద్ధిచేయుట:- బియ్యము ధర హెచ్చుటచే మెట్టధాన్యముల సప్లయ యెక్కువకావలసి వచ్చినదని డైరెక్టరు నడిచెను. ఆసాధ్యమగు నెడల మెట్టధాన్యముల యెగుమతిపై నిషేధముల నుంచవలెనని సభవారు ఆభిప్రాయపడిరి.

(ii) మదరాసు రాజధానిలో గోధుమలను వృద్ధిచేయుట:- పంజాబునున్న గు ప్రదేశములలో గోధుమలు విస్తారముగ నున్నను, ఇప్పుటివారికి గోధుమల ఉపయోగ మంతగా లేకుండుటచే లాభము లేకున్నది. కావున ఈ విషయమున వర్తమాన తమంతతాము అభివృద్ధిచేయుట మంచిదని సంఘము వారు రభిప్రాయపడిరి.

(iii) బర్మానుండివచ్చు కాయధాన్యములను వృద్ధిచేయుట:- తెల్లచిక్కుడు మున్నగునవి బర్మాలో చాల నున్నవి డైరెక్టరు తెలిపెను. ఈ విషయమున గూడ వర్తమాన ప్రయత్నించుకొనవలెనని సంఘమువారు రభిప్రాయపడిరి.

టి. వి. మోయిరు.

సివిల్ సప్లైస్ డైరెక్టరు.

Vitafer Small Tin	2 4 0
" Medium "	3 14 0
" Large "	6 12 0

ఆంధ్ర మహాసభ.

అనంతపురమున నమావేశ మగుట.

(మాత్ర త్యేక విలేఖరివద్దనుండి.)

అనంతపురము, ఆగస్టు 25:—ఈ నెల 24-న తేదీ సాయంత్రము ఆంధ్రమహాసభ ప్రారంభమయ్యెను. అధ్యక్షులు గాడిచర్ల వారిసర్వోత్తమ రావుగారు మంగళవాద్యములతో సభాభవనమునకు గొని తేబడిరి. దత్తమండల వాస్తవ్యులు వారి సర్వోత్తమ రావుగారు ఆగ్రాసవాధి కర్తయు వహించుటచే, దత్తమండల యువ జనలయందు గొప్ప యుత్సాహము కలుగుటచే వందలకొలది సభ సభకరించిరి. అధ్యక్షులు సభాభవనమున ప్రవేశించిన “సర్వోత్తమరావుజీ జీ” “ఆంధ్రమహాజీ జీ” “వందే మాతరం” అను జయజయధ్వనులు చెలరేగెను. విరు నిమిషములవఱకు కరతాళధ్వనులు చెలరేగెను. ప్రితి విడుదలివములకును కరతాళములు చెలరేగుచునే యుండెను. సభ్యులకు ప్రీతియందు గల అభిమానము సభ్యులభావ ప్రదర్శనములచేతనే కనుగొనవచ్చును. పురమండలమంతయు సభ్యులచే బిడిన కృతమయ్యెను. వీర సభాపేక్ష నెక్కడనే ఆహ్వానంపు కార్యదర్శి రావు సాహెబు పి. ఆదిమూర్తి రావుగారు వందేమాతర ధ్వనులు చెలరేగ వీరిని పుష్పమాలాంకరుల చేసిరి

అర్ధంతర అవసరము కార్యములే ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభకు రావాలని వేరువరు రామదాసుమంతులుగారు ఆంధ్ర మహాసభకు విశ్వసీ ఆంధ్రోద్యమమునందు వీరిగల యుత్సాహమును తెలియబిచ్చిరి.

వేరువరు రామదాసుమంతులుగారు, గాడిచర్ల వారి సర్వోత్తమరావుగారిని ఆంధ్రమహాసభకు అధ్యక్షులుగా ఉప పాదించగా, శివశంకరపిళ్లగారు గొల్ల కొండా వెంకటప్పయ్య మంతులుగారు అనుబదింపిరి.

అధ్యక్షులు ఆసీను లైతరువార ఆహ్వానంపు కార్య దివ్యులు, రావుసాహెబు పి. ఆదిమూర్తి రావుగారు ఆహ్వాన సంఘము తరపున సభ్యులకు స్వాగతోపహ్వానమును చదివిరి.

పిదప అధ్యక్షులు తమ భావగర్భితమగు ఉపన్యాసము రాత్రి 9-30 నిమిషముల వఱకు నిచ్చిరి.

మరువాడు ఉదయము 8 గంటలకు విమల నిర్ధారక సభ ప్రారంభమయ్యెను. అంతు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఆంధ్రమహా సభలను ఒకటిగా చేయుటకు గూర్చి తీర్మానము చర్చ జరిగెను. ఈవిషయ మైత్యులు ఒకతీర్మానమునకు రావాలమిచే, ఈవిషయమును, రాజీవు వర్తనమునకు వందెరి.

పిదప అధ్యక్షులు సభా కార్యక్రమమును అవలంబించిరి. ఈదిగువ తీర్మానముల ఆమోదించిరి.

ఈదిగువ తీర్మానములు అధ్యక్షులు ఉపపాదించ సర్వ జవాంగీకృతము లయ్యెను.

1. ప్రస్తుతమహాసంగ్రామములో జయము గల్గినందుకు మిక్కిలిమందలివారిని ఈ సభవారు హృదయపూర్వకముగ అభి సందించుచున్నారు.

2. కంఠహారి వీరేశలింగము పంతులుగారు, కొచ్చెర్ల కోట వెంకటకృష్ణారావు గారు, కొలచల శ్రీనివాసరావు మంతులుగారు వరలోకములై నందున కృతజ్ఞులనగు అపా ముగు నవ్వమునకు ఈ సభవారు చింతించుచు వారికుటుంబ సభ్యులకి తమసంతాపమును సాన భూలియును తెలియజేయు చున్నారు.

3 (ఎ) ఆంధ్రజేతమునందు భటోద్యమమును విరివిగా వ్యాపింపజేయుటకు గాను భారతబాలభట సంఘమువారు చేయు చున్న ప్రయత్నముల నీ సభవారు కొనియాడుచు, ఈ ఉద్యమ వ్యాపకమునకు గాను జనలెల్లరు ఆసంఘమునకు తోడ్పడెద దమని ప్రార్థించుచున్నారు.

(బి) భటోద్యమమును గూర్చి ప్రత్యేక గ్రంథములను వ్రాయించుట ఆత్యంతావశ్యక మని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

4. ఆంధ్రభాషా సారస్వతమును, వాతీయవిద్యను కళలను పరిశోధించును, వ్యాయామములను, ప్రోత్సాహకరముల యవసరమనియు, విద్యుక్త మనియును ఆంధ్రులకు గట్టిగా నివేదించుచున్నారు.

5. విద్యావ్యాప్తమునకు భావములు బాగుగ తెలియ జేయుటకు సాధ్యమైనంతవరకు బాగా సంబంధములేనికాస్త్రములను పాఠశాలాంత్య తరగతివరకునకు జేతావలలోన బోధించుట అవసరమని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

6. సంగ్రామ కాలమునందు వృద్ధి చేసిన పోవు, తండ్రి లేట్లుకు వెంటనే క్షమించుట అవసర మనియును రైలువే సౌకర్యములను వృద్ధి చేసి, రిటరను టిక్కెట్లను తిరుగ వర్పాటు చేయుట అవసరమనియు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

7. అనంతపురమునందు గల దత్తమండల కళాశాల యందు ఎల్. టి. శిక్షణనిధానమును ఏర్పరచుటకును, ప్రస్తుతముగల ముగిసిపటా మైములను ఈ కార్యమును సాధించుటకై సంపూర్ణముగ సాలకపోషణమునం దుందుటకును ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

8. సమాచారోద్యమము మన జేతములో నెట్లగుగ అభివృద్ధి యగుటకు రైలువేసమునకు రావలయును వసూలు చేసినవస్తువు ఆ సంబంధములగు నిల్వమొత్తమును సమాచార పరిశోధనంపు సంబంధములకు నిధులలో నిల్వచేయుటచేడవలయుననియు, అందుకు తగిన ఆసకాశములను కలగజేయవలయునని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

9. ఈ జేతముయొక్క శిక్షా వ్యవస్థ తిని బట్టియు, ప్రజలస్థితిగతులను, అభిప్రాయములను బట్టియు ఆయుర్యేంద చికిత్స ఆత్మ్యావశ్యక మయినందున ప్రభుత్వము వారు ఆయుర్యేంద వైద్యాభివృద్ధికి తగు సహాయ చేయవలసి యుండగా అందుకు భిక్షుగా మహాగృహ పురపాలక సంఘమువారు ఆపట్టణమందున్న శ్రీ వేంకటరమణ ధర్మవైద్యశాల, ఆయుర్యేంద కళాశాలలకు కన్యకా తరమేర్పరి వైద్యశాలలకు చేయుచున్న స్వంతధనసహాయమున కడ్డమునవ్వించు న ఈ సభ వారు తమ విషాదమును తెలుపుచు చెప్పపురి కార్మికమహాదా పిమ్మట తీర్మానించి నవిధము ఆ గ్రామములో మద్రాసు గవర్నమెంటువారు మరల నమ్మ తింపవలయునని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

10. ఫారెస్టువట్టములు చాలాభాగముగ నున్నవనియును ఇవ్వకు పశువులకు ఇటీవల వసూలుచేయు వైకము, లేకుమును మునుపటికంటె ఇవ్వకు వసూలు చేయుటచూ ఆవ్యాధిమనియు, వీనికల్ల సామూహికము, రైతులు మిక్కిలుముగ బాధచెందుచున్నారనియు, దానిని మామూలు ప్రా గము రుసుము వసూలు చేయవలయుననియు తొండలయందు కురువులకు గాను జలసహాయమును చేయుటకీ సభవారు కోరుచున్నారు.

11. మరణోప విద్యాశిక్షణ విధానమునందు ఒకభాగముగ నున్నదీయి, దొరకనమువారినుండి సహాయము పొందుచున్నదీయి విద్యాలయములందు చదువుచున్న విద్యార్థులు రారిపాలకుల అధ్యంతర మున్నయెడల మరణంబంధమైన పాఠములను చదువవలయునను నిర్బంధ ముండరాదనియు, అట్టి నిర్బంధ విమోచనమువలన మరీ విషయములందు వారిలోక ముండరాదనియును ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

12. ఇవ్వకు పార్లమెంటు నెరుటనున్న ఇండియావరీ పాలపుటిల్లు అసంతృప్తిగాను ఆకాభంగకరముగా ఉన్నదనియు అట్టి బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునకు సార్థకమగు సాధనగా ఉండుటకు ఇంగ్లాండులో వివాద సంఘమువారి యెరుట చేయుచుచున్నసభ రాయభారమువారు నివేదించిన విజ్ఞాన లాని, సవరణలను జేర్చి డిల్లీలో ఆ జేతమువసభవారి తీర్మానములకు అనుగుణముగా నుండునట్లు చేయుట ఆవశ్యక మని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

శాసన సభలు.

13. సభాధ్యక్షుని అనుజ్ఞపొందనిది సభ్యులెవ్వరను జేత భావలందు ప్రశంసించుట కవకాశము లేకుండునట్లు చెప్పపురి కాసన సభవారు చేసిన నిబంధన ప్రజాప్రతినిధ్యపు హక్కులకును అభివృద్ధికి భంగకరమని ఈ సభవారు దానిని ఖండించుచు ఆంగ్లభాషయందు అభిప్రాయకృతకటనము చేయలేని ప్రతి సభ్యునకును జేతభాషయందు ప్రశంసించు హక్కు ఉండవలయుననియును, నిబంధన రీతిగా మార్చవలయుననియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

14. ఆంధ్రజేతములో నిమ్మ బాతులయొక్క సాంఘిక అధికస్థితిని చక్కచేయుటయందు వారిలో భావవ్యాప్తమును చేయుటయందు ఆంధ్రులకు విద్యుక్తధర్మమని ఈ సభవారు ఆంధ్రులకు హెచ్చరించుచున్నారు.

15. ఇవ్వకు ప్రభుత్వమువారు నెట్లబోవు రాజ్యాంగ సంస్కరణ ప్రజాభిలో నిమిషమున్న బాధ్యతాయుత మగు పరిపాలన సామర్థ్యముగ నుండుటకును అట్టిబాధ్యతను ప్రజలు చక్కగ నిర్వహించుటకును, ఇండియాలో రాష్ట్రములు భాషా ప్రయోక్తముగ విభజన చేయుట ఆవశ్యకముగావునను, అట్టిభా గముయొక్క ప్రయోజనము మాంటుఫర్డు సంస్కరణ నివేదిక

యందును ఇవ్వకు పార్లమెంటు నెరుటనున్న ఇండియావరీ భు త్య కాసనములోను అంగీకరింపబడియున్నది గావున మదరాసు రాజధానిలో ఉత్తరముననున్న 11 జిల్లాలను మద్రాసులో చేర్చి ఒక్కత్రీత్యే ఆంధ్ర రాష్ట్రముగా చేయవలసినదని ఈసభ వారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

16. మనజేతముయొక్క అధికాభివృద్ధికిని ఆర్థికసంఘం ధములగు వ్యక్తులకృతిబలుటకును తద్వస్తు నిర్మాణమునకు అవసరమగు ప్రతిస్థాపనల నిర్మించుటకు సాధ్యమైనంతవరకును స్వజేతస్తువులనే ముఖ్యముగా స్వజేతస్త్రుముల నైను ఆంధ్రులందరకు వాడుచుండుటకును ఈ సభవారు ఆంధ్ర మహాజనులను ప్రోత్సహించుచున్నారు.

17. ఆంధ్రజేతమునందు విద్యావ్యాప్తికై ఆంధ్రభాతీయ తరీఖానావృద్ధికిని కాస్త్రములయొక్కయు చిక్కిరిలయొక్కయు, ఆంధ్రభాషయొక్కయు ప్రత్యేకాభివృద్ధి గానించుటకు సాధ్యమైనంతవరకు మాతృభాషములయొక్క విద్యావ్యాప్తికి సాధనము కాదగిన ఒక విశ్వవిద్యాలయమును దొరకనమువారు స్థాపించవలెనని ప్రార్థించుచున్నారు.

18. విద్యావ్యాప్తమునందు కేంద్రీకరణముచేయుపద్ధతి సరికాదనియు ఇంజనీరింగు మొదలగు విద్యలందు లెజుగు మండలములలోకముల వీర్యులకు ఆంధ్రజేతమునందు ఇంజనీరింగు కళాశాల వైద్య కళాశాల కృరసాను కళాశాల వాణిజ్య కళాశాల అటనిక కళాశాల, శేతమున్ను కర్మవిద్యా యములకు స్థాపింపవలె నని ప్రభుత్వమువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

19. ఇవ్వకు దత్తమండలములో విద్యావ్యాప్తమునకు తక్కువగనున్న కారణమునుబట్టి యీ సభవారు గవర్నమెంటువారిని బాంధవము బాటికలకును ఉపముక్తమగునట్టి విద్యాలయము లధికముగ ఏర్పాటుచేయవలెనని ప్రార్థించుచు న్నారు. ముఖ్యముగ అనంతపురములో స్త్రీలకు మధ్యమపాఠశాలయు కన్నులులో ఒకరెండవతరగతి కళాశాలయు బల్లారిలో ఒకఇంజనీరింగు పాఠశాలయు, స్థాపించగలరున్నార.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకు కార్య స్థానము చెప్పపురియందుండవలయునని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

కాలము కాళమును గూర్చి ఈ సభవారు సంపూర్ణ మగు అవత్యుని దెలుపుచు ఆకాసము కేరము అనవసర మును ఆక్రయమును, ప్రజల జన్మస్వాత్యక్త్యములకే కృతిరేక మైనదనియు గావున దానిని వెంటనే రద్దుచేయవలసినదనియు రెండువ రోలులు డిల్లుకు ఉపసంపాదించవలయు ననియు కోరు చున్నారు.

మద్రాసునందు స్థాయిసంఘమువారు రాష్ట్రీయసభల కార్యనిర్వాహకమై చేసిన నిబంధనలందు ఈ క్రిందిమాంతుల చేయదలెననిది.

విమల నిర్ధారణ యందు మద్రాసునకును, ప్రతి మండలమునకును 8 ప్రతినిధులు ఉండవలయు నాదించువారిని మహాసభకువచ్చిన ఆయామండల ప్రతినిధు లెన్నుకొనవలయు.

అభిల భారతసంఘములో ఆంధ్రరాష్ట్రీయను కొనగిన 11 ప్రతినిధులకు ఎన్నికొనుటకు చెప్పపురను సమీకము ఏర్పడిన 12 జిల్లాలను మూడేసిజిల్లాలు చేరిననాగు ఖండములుగ శేర్పూరిని నొక్కొక ఖండమునకు ఇరువురు సభ్యులు చొప్పునను తక్కిన ముప్పురను ముఖ్యముగ అభిలభాత సంఘమునకు బోలగిన వారిని ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘము వారేర్పరచు లాగునను ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

సభాకార్యక్రమము పూర్తియైనపిదప అధ్యక్షుని పుష్ప మాలాంకరుల చేసిరి.

పిదప సభ ముగిసెను.

నోటీసు

బ్రాహ్మ అ॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 11/19

వారి:—నూర్యతేవర రాధాకృష్ణయ్య.

ప్రతివాది:—మరుతుమర్తి శుబ్బారావు.

ఈ నెంబరు వారి ప్రార్థనకొరకు రాలాకు అసలు ఫాయదాము రు 88-12-0 లు రాబట్టుకొనుటకు దావాతెచ్చి నాడు. నదరు దావానోటీసు నిమిత్తం 30-8-19 తేదీ వాయిదా అయియున్నది. గనుక ఆ తేదీవఱకు ఉన్నయెడల ఆనోబాన కోర్టుకు హాజరయి తెల్పుకొనలేను.

నోరీ వేంకటేశ్వర్లు.

వాదితరపు ప్లీడరు.

(1787)

బుద్ధ వారము.

కాలమహిమను గనుగొనుట దు సరము. అది న చక్రలయను మానవకల్యాణమునకై పుడుచును. కన్నులుండియును కన్నుల యెదురు జరిగెడి మూర్ఖులకు బాడ నొల్లని మహామహిమను కారణము వారి మూర్ఖత్వమును బహిష్కరించుచు వచ్చు. ఏదేని క్షత బూర్జు యోగ్యులు మార్మక మైనపుడు సర్వమును తిలకించుచుండెడి ఆరి తేన దేశాభిమాను ధోద్యునుమున బీజమైన రాష్ట్రధర్మమును సానిచిరి పవత్యచాది సంవికలుండు సూర్యులవలె. తేకాంధరాష్ట్ర భావమును వారల నుండి ఇదియను ప్రేమయు వ్యతిరేక జరిమానది. అందుచేత జాతీయాశయములను పుడుచు నాంధోద్యమము కట్ల నేటికి యుండుదురు దాల్చుచున్నది. జాతీయమునందు మహానభయంబుండెపుడునందు మాదిరి సర్వము మానిక పరింకు భావపరివర్తమును జూచుచు గలము. ఆనందపుర మహాసభ యందు జరిగెట్లయి ప్రజలైన వాదములు భేదమునాన జరిగినవలెయు. ఆనందపురమున నాంధోద్యమమునకు చేయు మూడుకన్నము జనుల హావరించి యుండెను. కావనాద్వైత కేశవశిల్లగారి క్షేమము ప్రజాభివృద్ధికి జూపుచున్న సంశయములను బాధించుటయెను. కేశవశిల్లగారు వాదించుచున్న సూరిన మహాసభయందు వారి యశ్వంతరములను దెలిపి ప్రజల నుద్ధరించుట విచిత్రముగ నున్నది. ఆంధ్రోద్యమమున జేయుచున్న కనకూలమైన దానిని సమర్థించుచు ప్రజాకూలమైన దానిని ఖండించుచున్న శక్తున కేశవశిల్లగారి విధియై యున్నది. ఆంధ్రపురముండుల కానుత్తర కేశవశిల్లగారాంధ్రచార్యులవలన నాంధ్రోద్యమ రహస్యమును గాంచుట కుపగ్రమించుచున్నారని వారితల్చుచు వలన నూహించుటని యున్నది. ప్రజావత్సలంబకుడైన శిల్లగారు ఆంధ్ర మహాసభయందు జరిగిన చూసిన పరమోత్సాహమును జూపింపిన ప్రత్యక్షముగ ప్రజాహృదయమును ప్రసరింపి తమ నిశ్చితాభిప్రాయములను మార్చుచు యుందురు. కేశవశిల్లగారిపుడైనను ప్రజావత్సలమును గ్రహించి ఆరి యభిప్రాయములను బుచ్చుకొనెదంపి నమ్ముచున్నాము. ఏదేండ్లలో ఆంధ్రోద్యమ లాభము లాంధ్ర దేశమునకు వ్యక్తము లైనవి. భావట్ల సభయం బాంధ్రోద్యమమునకు నిమగ్నత్వమును దెలిపిన దివానాదరు నెలలి చట్టాభి సామారావుగా రిట్టి ప్రజాప్రభుత్వ రాష్ట్ర సిద్ధాంతమునకు సంప్రదించుమోదమును దెలుపుచున్నారు. ఇట్లు ఆంధ్రమునందు గల ప్రఖ్యాత నాయకు లందఱు ప్రజాప్రభుత్వ రాష్ట్ర సిద్ధాంతము నామోదింపి న్నారు. ఆంధ్రేశ్వర ప్రదేశముండును సూనిసిద్ధాంతము ప్రజామోదమును బడయుచున్నది. అసంపూర్ణము గూడిన సభలు దత్తమండలవాసులను

సన్మానసభాశ్శయ్యైవ అది మూర్తిరావుగారి
స్వాగతం కన్పాదించి వచ్చి బి. భువనం గారి
చి. అనంతపురపు ప్రాచీనాన్నిర్వచన భావిభాగ్యో
దయను వారి ప్రసంగమునందు చక్కగా వివ
రింపబడినవి. అది మూర్తిరావుగారు గుత్తివాస్త
వ్యుల వామనారమును భుజించుచు నాల్గద

మద్రాసురాష్ట్రపు సర్దుకరతరములందు చేక
లను విడివిగ వట్టుటనుచు, సువత్సరమునకొక
మారు మలబారు కలెక్టరు లడ్డీపులకు తనిఖీనిమి
తమై వెడలుటకును, వీలగునటుల, స్టీముట్రాలరును
తయారుజేయుట అనసరమని, ద్రుభుత్వపు మత్స్య
శాఖాధ్యక్షులగు జె. హార్నెలుగారు సూచించు
చున్నారు. అంగ్లదేశములోనే ఏట్టి నౌకను కట్టుట
కాలోచింపబడగ, మామూలుదినములలో దానికి
28500 సవకనుల వ్యయము మగునని అంచనా వేయు
బడెను. పంక్రామ వర్ణసితుల మూలమున ఈ
ప్రయత్నములు విరమింపబడెను యుద్ధమాగి
పోయిన దీర్ఘబంధ, కలకతా బాంబాయి తీరము
లలో మందుగనులను తొలగించుట యిదయోగ
మయ్యెడి నౌకలు తయారుగనుండెను. ఆ నౌకల
యిదయోగము యుద్ధాశిముతో తీరిపోవుటచే,
సవి విక్రయమునకు సిద్ధముగ నుండెను. హార్నెలు

గారును, మెలైన ఉద్యోగము కలకత్తాకు వెదలి నాకలను కరిగించిరి. ఒక రకపునాక మిశ్రకదా ర్థములతో నిర్మింపబడు చుండెను. రెండవ రకపు నాక ఉక్కుతో గట్టబడుచుండెను. కాని, యీ రెండరికముల నాకలను చేవలపట్టుట కుపయోగ కడవని హార్మెలు గారు తెలుపుచున్నారు. 1915 సంవత్సరమున చకారాయందలి బరన్ కంపెనీ వారు ట్రాలర్ల నిర్మాణమున కై తయారు చేసిన ప్లానులు గలవు. వీటి ప్రకారము, నాకను నిర్మించిన, అనుకూలించు నని హార్మెలుగారి యభిప్రాయము. కలకత్తాకు ఖాకుండనే, కొచ్చిను నగరమున నాకానిర్మాణ సంఘముతో ఏర్పడు ననియు, చేవలపట్టుటకు తగిన ఉక్కుపడవను ఈసంఘమువారు తయారు చేయవచ్చుననియు, కర్మిశ్రమల కైర్వారు గారు వీరికి తెలిపిరి. నాకా నిర్మాణమున కిందుచే, విశేషపు కష్టముండబోదు. స్టీము ట్రాలరును భరించుట కెంత వ్యయమగునో, హార్మెలుగారు అంచనా వేసిరి. హార్మెలుగారి యంచనా ప్రకారము సంవత్సరమునకు 1,04,400 రూకలవ్యయ మగునని తెలుచున్నది. ఈ నాకనే చేవల బట్టుటకును, మలబారు కలెక్టరుగారు లక్షదీప్తుల సంవత్సరమున కొకమారు తిరిగి తేయటకును గూడ, నుపయోగించవచ్చునని, హార్మెలుగారి యుద్దేశము. ఈవ్యయ ముండు, చేవల పట్టుటలో నేర్పరులగు ఇరువురు నిపుణులను ఆంగ్లజేతనుండి తెప్పించుట యవసరమని, హార్మెలుగారు తెలుపుచున్నారు. వీరిరువురకును హార్మెలుగారి హదింపుప్రకారము నెలకు కనీసము రు.600 లొకరికిని రు.450 లొకరికిని మొత్తము మీద రు.1050 రూకలము లయినను, జీతమియవలసియుండును. ఇదిగాక, వీరికుదితముగ నివాస గృహము, భోజనసదుపాయముల నేర్పాటు జేయవలయును. స్టీము ట్రాలరు సంవత్సరమునకు 1:0 దినములకన్న పనిజేయలేదట. అందుచే, నీ దినములలో రు.1,15,500 ల ఆదాయము చేవల విక్రయము మూలముగ వచ్చుననియు, నాకను భరించుట కగు వ్యయము పోగా 11,100 రూకలములు మిగులుననియు, హార్మెలుగారు హదింపు వైచుచున్నారు. అయినను, మొదటి సంవత్సరములో, ప్రభుత్వమువారు కొంత నష్టమును భరించుటకు సంసిద్ధులుగ నుండవలెనని, హార్మెలుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. చేవల పరీక్షను నిర్వహింపజేయుటలో, లాభము నాకింది ప్రభుత్వమువారు పనిజేయ నవసరము లేదనియు, ప్రభుత్వ పరీక్ష మ వల న కలిగిడిలాభములను నిదర్శిస్తూవుకముగ ప్రదర్శించుటయే ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యోద్దేశముగ నుండవలె ననియు, హార్మెలుగారు విశదపరచు చున్నారు. హార్మెలుగారి సూచనలపై మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయము చెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారు తమ నిశ్చయము చెలుపుటకు ముందు, ఈ సూచన లింకును కరిగింపబడి ఏవరములు తేలవటపడవలెనని, వారు గోరుచున్నారు. లక్షదీప్తుల తిరిగి రివారములు మొదలు రెండు మాసములవరకు జట్టవచ్చును. రాజధాని పోర్టు ఆఫీసుగారికి నాక ప్రతివత్సర మంతకాలముగాని నియుండునో ప్రభుత్వమువారికి తెలియలేదు. మరవ్వుతులు మొదలగువాటికొరకు ఆరువారములు గావలసివచ్చును. అందుచే, మత్స్యశాఖ వారి యధీనములో ఈ నాక సంవత్సరమున కారు మాసములకన్న నెక్కుడుకాల ముండదని, ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారు. ప్రభుత్వనాక ఏ ది ర ము నం దు ను నిర్మి త స మ య ము న

చేవల నందజేయలేక బోయినయెడల, ఏరై త్వకం కెనీవారుగాని వర్తకసంఘమువారుగాని నష్టయని తీసికొనుటకు సమ్మతించరని, ప్రభుత్వమువారు సందియపడుచున్నారు. ఇదిగాక, ట్రాలర్ల మూలమున చేవలపట్టే కడలి ఇంతవరకు హిందూజేతమున జయప్రదముగ కొనసాగలేదని, ప్రభుత్వమువారికి తెలిసినది. ఇట్టిసందియములతో గూడుకొన్న విషయమును సమీక్షింపగ కరిగించుట కొక సంఘము నేర్పరుపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిరి. ఈసంఘమునకు డి.ఎ.ఎస్.సి. నిశ్చయించు గారధ్యక్షులుగను, రైల్వేకమిషనరుగను శాఖకు మద్రాసు ప్రభుత్వకార్యదర్శియు మత్స్యశాఖాధ్యక్షుడును మద్రాసు రాష్ట్రపు పోర్టు ఆఫీసుకును, దక్షిణకనరా కలెక్టరును, మలబారు కలెక్టరును, సభ్యులుగను, నియమించబడిరి. ఈ సంఘము వారు కూనూరులోగాని మరియొక అనుకూల ప్రదేశమునగాని సమావేశమై ఈ క్రింది విషయముల గూర్చి విచారించుదు.

1. స్టీము నెట్టికనుల కుపయోగించవలెను,
2. ట్రాలింగు కడలి నవలంబించు నెడల చేవలను రైలుమీద రవాణాజేయుటకును, అవి చెడిపోకుండ మంచుతో భద్రపరచుటకును, నెట్టి ఏర్పాటుల గావించవలెను,
3. తీరమునకు చేవలను మంచుగడ్డను తెచ్చుటకు వేరొక స్టీము నేర్పాటుజేయుట అవసరమా,
4. స్టీముయొక్క ప్లానులు, ఉపయోగించవలసిన వంటచెట్లకు, నిర్మాణప్రదేశము, క్రొద్దల అవసరము మొద గు విషయములు,
5. స్టీమును నిర్మించుటకును, దానిని భరించుటకును నగు వ్యయము,
6. స్టీముల నిర్వహణము విషయమై నే శాఖవారు బాధ్యత వహించవలెను,
7. స్టీముల నుపయోగించేడి దివిధశాఖల వారిలో, వ్యయమును ఏలేటప్రకారము నంచవలయును?

ఈ సంఘమువారి సూచనలను, ప్రభుత్వము వారు పిచ్చుట విమోచితురు. క్రొత్త పరీక్షమలను నెలకొల్పటకు ముందు, విచారణ సంఘనిర్మాణములతో కాలము గడచుచున్నది. సామాన్యము చేసి ధనము వెచ్చించి, లాభము వచ్చినను నష్టము వెచ్చిను సరకుజేయక నూతన పరీక్షమలను నెలకొల్పవలయునను, నుత్సాహముగాని చొరవగాని, హిందూజేతాధికారులందు గాన్పించుట లేదు. ప్రభుత్వమువారు మార్గదర్శకులై తగిన ప్రోత్సాహ ముపగినగాని, ప్రజలు పరీక్షను లందు నూతనపద్ధతుల నవలంబించుటకు బూధి కొనరనుట, అనుభవైకవేద్యము

మెల్బోర్నులో నల్లదులు

“లీడరు” పత్రికాసంపాదకులగు గౌ. సి. వై. దింతామణిగారు “డెయిలీ హెరాల్డు” పత్రిక కిలుల వ్రాయుచున్నారు. “మెల్బోర్నులో జరిగిన అల్లరుల సంవత్సరమున, నేనొ సూచన గానించుటకు మీ రిగి కరించెదరా? పంజాబులో నవలంబి. పబ్లిషింగ్ డిప్రతియే, సక్కువను అనుసరింప వలెననియును. మెల్బోర్నులో తిరుగుబాటు కలదని ప్రచురించి, మార్షలు లా ప్రవేశపెట్టబడవలయును పంజాబును సంరక్షించి లండనులో నిపుమాంక నున్న సర్ మైకేలు ఓడ్వయరుగారి అమూల్యమగు సేవా లాభముల బోగొట్టుకొనక, ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారు వారిని పిలిపించవలెను. సర్ మైకేలు గారికి మిగుల తోడ్పడిన ఫెలమ్ముఫర్డు ప్రభువుగారి సలహానుకూడ,బొందవచ్చును. సర్ మైకేలుగారు

స్వదేశముగు వర్గెందునకు తిరిగివచ్చునట్టికి, నది గూడ నై నికశాసనముక్తింద నుండుటను కనుగొని సంతసించవచ్చును. ఈ లోపుగ, వారి కనుకూల మగువని మెల్బోర్నులో గలను. మెల్బోర్నులో, అల్లరిండను, పమ్మెకట్టుదార్లను, శిక్షింతుటకు, వీరిని నియమించవలెను తమతోగూడ నుజాను వాలాలోని కలనల్ ఓబ్రయన్ గారిని కాని, అమృతసరమందలి కలనల్ డమరుగారిని కాని, లేక లాహారులోని కలనల్ వ్రాంకు బాగ్సను గారినిగాని, కార్యదర్శిగ వీరి తీసికొని పోయెదరా?”

నాగపురపు విశ్వవిద్యాలయము.

నాగపురపు విశ్వవిద్యాలయమును త్వరలో నిర్మించవలెనని, రాబోవు శాస్త్రాభ్య శాసన నిర్మాణసభలో రా. సా. సేక్ వాఫ్ మల్ గారు ప్రతిపాదించుట ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయనిర్మాణము గూర్చి హెచ్చరించుట కెంతయు బూధుకొనలేదు గాబోలు.

చీడపురుగుల శాసనము

ఈ శాసనము గూర్చి కురిగిచూచుటకు తొలగించుట కై ప్రకటన సంఘమువారు “పింజబ్” “ప్రెస్ పీసు” అను పుస్తకములనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారి క్రిమిశాస్త్రజ్ఞుడు వ్రాసిన వ్యాసమును చూపి చంపియున్నారు.

“పింజబ్” అంకితులము ప్రపంచమునందు చీడ పురుగులలో నొకటి. ప్రతిసంవత్సరము చేయిల కొయ్యలను నివారించుట కొకతత్వేక శాసనము నిర్మితమైనది. ఇందుమాలమున నాజేత ప్రతిసంవత్సరము కొంత నియమిత కాలమునకునైన నిలియించుట నేరముగ పరిగణితమగును. అయి కాలో గూడ నీ క్షితిగకులే గాకవచ్చుచున్నవి. సంప్రాప్తసమయమున ప్రతిసంవత్సరమున నిర్మితమై, అందుమాలమున శాంతియు ప్రతిసంవత్సరమునకును మరల మరల మూలసంవత్సరములను నిలక యందు చున్నాడు. ఇందుచే శాఖల పురుగు ప్రతిసంవత్సరమున ప్రదేశించి తంటు పాపజేసి, మొగ్గులకు సగూడరవ శాసనము చేయుచున్నది. ఈపురుగు క్ష అగుక ముగును. ఇది 200 ఇన్చుగ్రుడ్డుల పెట్టును. ఇది అన్ని ము దిన్నగొంక పురుగులగు నుండును. కాని వీరిలయ్యుకము నల్లగతుండును. ఇది ప్రతికాలంలో ప్రదేశించి దానినంత యా తినివేయును. తుదకు ఇది కాయబోగాని వైసగాని కొంచె ము కట్టును పెట్టును. పదిదినములో నితి మరల గ్రుడ్డుల పెట్టును. ఈవిధముగ ఇది తేలకొలక కృత్తి కెందగలదు. ఇందు మాలమున నెంత నష్టము గలుగునో మీరే యోచించుకొనవచ్చును. శాపున మొకతంటువను, క్రొత్తసంవత్సరము రెండు, మూడు మాసముల వ్యవధి మున్నయెడల ఈపురుగు గ్రుడ్డు పెట్టుటకు సలకుండదు. ఇందుచే భూమియందీ ప్రత్తి తొలగించి, నేలగు రెండు, మూడు మాసముల అంచయెడల నెంత లాభమో వేరే చెప్పవలసినది. ఈపురుగు పాపజేసిన ప్రత్తిచే పురుగుబడిన నూననను చంపిట్టును. మరల, యిట్టి ప్రత్తిచే ఎరువుకనుపు మరలను కూడ నుండును.

“కాటన్ ప్లేటుపీసు” అనుపురుగు క్షితి ఇండియా లోని ప్రత్తికొరకులకు భంగము కలిగించు చున్నది. మొదట ఈ పురుగునకు వ్యతిరేక ముగ నే చీడపురుగుల శాసన ముద్దేశించబడినది. కాని, చీడ పురుగు ఇటీవల ఎక్కువగు నిర్వహింపు యగుచుండుటచే నీరెండవపురుగు అంత ప్రామాణ్యము వహించలేదు. అయినను ఇది అగ్రములారకును ఓడ నందియుండెను. ఈ పురుగు ప్రత్తియొక్క తేతకొమ్మకు చిల్లిపోడిచి అందులో గ్రుడ్డు పెట్టును. ఇది క్రమముగ రెండు మాసములలో పెద్దదియగును. ఇందుచే నీకొమ్మ సాధారణముగ బలహీనమై విరిగిపోవును. కొన్ని సమయములందు ముక్కయే నిర్మాణమగును. ఈపురుగు శాంతియు ప్రత్తి చేలలో గానగును.

ఇందుమాలమున నీశాసనము అవసరమైనది.

విశేష తంత్రవార్తలు

(రైతుల సజెస్సీ)

ఇంగ్లాండు

ఇండియా సంస్కరణములు.

లండను, ఆగస్టు 25:— పుష్కళేశ్వర రాయగారు తమమిత్రుల గజెట్టులలో కొత్తగానూ ప్రవేశించి, రాష్ట్రములందు ద్వంద్వకరితరమును జేరిన ప్రజలపట్టులయిన నది యెరుగు తెలియబరచుచున్నాడు. అట్లు ప్రజలపట్టులలో నామకము చేయువెదల ప్రజాశక్తిలోని ఏర్పాటులయిన పరిణామమును ఆరకు బాదించుచున్నాడు. విద్యనీర్వహణ ప్రాంతభాగము చాతీరించినది లేదని అరకు చెప్పుచున్నాడు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతానికి సమాధి కరణము.

లండను, ఆగస్టు 25:— ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతానికి సమాధి కరణము చేసి ఉదాహరణ గానుండు ప్రాంత భూమియైన. ఆ భూమియైన ప్రాంతానికి సమాధి కరణము చేసి ఉదాహరణ గానుండు ప్రాంత భూమియైన. ఆ భూమియైన ప్రాంతానికి సమాధి కరణము చేసి ఉదాహరణ గానుండు ప్రాంత భూమియైన.

దాక్షిణ్యమునుండి సింధు కేసులు.

లండను, ఆగస్టు 25:— దాక్షిణ్యమునుండి సింధు కేసులు వివాదములలో సాక్షులను నకు తెలుగుదే చాలవ్యయవయాస సమర్థులకు మునుపటి వివాదములకు.

హైదరాబాద్ ముల శాసనము

లండను, ఆగస్టు 25:— నరక సంఘమువారు హైదరాబాద్ ముల శాసనములలో హాజరును నిల్పు తెలియబరచి:— వస్తువులను వియోజనములు కేంద్ర వ్యయముచున్నవో నాటి చట్టములలో ఎంతలాను ప్రయోజనముచున్నవో తెలిసికొనుట కొక హక్కువిచారణ సంఘము విచారణ చేయును. స్థానిక విచారణసంఘములు చాడ చల్లరక వస్తువుల వెట్టుము చుట్టడియు విచారించెదరు స్థానికాధికారులు స్థానికవిచారణసంఘములలో హాజరైనవారు. కాని అభివృద్ధికాంక్షకు మునుపటి మార్గమున విచారణము నుడయోగింపబరదని ఈ శాసనమునందు నిర్ణయమును సంఘములకు ఈ హక్కునుబట్టి హైదరాబాద్ బంధుకు.

హైదరాబాద్ గారి వ్యావస్థాపకము.

లండను, ఆగస్టు 25:— అక్బరు హైదరాబాద్ గారి వ్యావస్థాపకములలో పాక్షములు సర్వకృతము నభిలషించుచున్నాడు. వాటిని చాల ఆర్థికములకు సంకలి ముగ బానిని చెప్పుచున్నాడు. 1917-వ సంవత్సరములో తాను రివ్యూ చేసినపుడు ప్రజలపట్టులనుండగల ఆధికాముతో బోయియుండెను. కాని అప్పుడా స్థానములన్న కృష్ణా బురగానగారి సరదానండి హక్కులకు వ్యాపకము నుండదని మొంది మరల గృహశాఖలయి చాల హక్కులను బట్టి గానుండు విదయకొనినది.

కేసెడా

యూరప్ రాజగారు.

క్యెటెన్, ఆగస్టు 25:— సెంటు లారెన్సువై కట్ట దీని సంకెతము తెరచుచు యురప్ రాజగారు శేషు తరాను నుడయి ఉపవృత్తిచిరి. మాంటుకాను, ఫ్రాన్స్, గామ్యుల చాట్టెగారు స్వార్థ ఉన్నములవై భూమిరముల నుండి. అన్నింటి నుండలకు ప్రజా సత్కారముతో రచించుచున్నాడు. అభివృద్ధి వ్యయములకు యురప్ రాజగారు కరణము తరాను భాషలో ప్రభుత్వర మిప్పుడుండుట ను కేసెడా శేషు తరాను బారందటి కరెన్సె గాధాధియ నుడయించెను.

క్రొగెన్

వంచకుడు.

క్రొగెన్, ఆగస్టు 25:— బ్రిటిషు, తరాను, తెలియను వివాదములకు శాసనము చేసెను కాని ముదలగుచాని శాసనములకు సన్నిధి మ్యూనా నుడయెదరు తరాను

ఉద్యోగమున వారివద్దండి అరకు శేషు తరాను వారి గుట్టు చుట్టుల కనిపెట్టుచు ఆంగ్లములను జర్మనులకు తెలుపుచుండెను. స్వీట్జర్లందునకు మరలినవెనుక నరకు దొంగతనము చేసిన ద్రాపి (ఫ్రాన్సులో పట్టుపడి ఆఫ్రికాయా దురుబడెను. పిమ్మట జర్మను ఖయిదులనుండి వచ్చిన వై:తు:న వాని చర్య నంతటి తెలిసిరి. అతను నిపుడు సైనికాధికారులు విచారించుచున్నాడు. తర గుట్టు సాక్షులు విచారించబడెదల యును. విచారణము వారము రోజులు జరుగవచ్చును.

మిస్సా

బోలెవిక్కుల స్థితి.

కోతుహేను, ఆగస్టు 25:— డేవు రెడ్ ఫ్రాను కాలావ్యక్తుడు, దాక్షు మున్సిగారు రివ్యూకుండిచ్చిన వెంటనే రైతుల ప్రతినిధి అరకు సంస్కారగా నరడిట్టు చెప్పెను. తే:నానంతటిని కాంతికిరీ తే:నాన ననుజ్జేతముతో అంతరింగి విదేశీయ విధానములందు సాక్షులతో మెలంగ నిచ్చియించి తెలిసు గాని సంకెతము రారంభములోనే క్రొగెన్ విధానమును పిడిరి. ఆవిధానము ఫలంతయు కానందున సాక్షులు లిటిక్రమార్థముల నరలించి పీటన్న, డెన్సిస్ ననుకరించిరి. వారే గతి మూనుమానులందును పరిపూర్ణాధికారులుగ నుండిరి. పీటన్న గారి నువచులం దక్షిణం సామర్థ్యముగల శేషు వాపుగారే కోల్పాకుగారి నిర్ణయము లోడిచి విజయములకు కారణము అరకు బానుకొంద కర్మలకు పని చేసెను. ఎక్కువ దుండగములు జరుగకుండునట్లు మిత్రముడలి వారును రివ్యూ శేషి యెరుగు జరలం కోల్పాకు గారి సహాయార్థముక ప్రతినిధిగము సంకెతరేని ఆరములలో సాక్షులకు ప్రభుత్వము లొంగింపబడెను. బోలెవిక్కుల కేవలములే పోయియు రివ్యూ ప్రజలంజెను బ్రిటిషువారి ప్రజేతనకు సంబోషించెదరు. అర్థంగల నుండి బ్రిటిషు వైస్యములు తీసివేయుట నెదరు జర్మనుల ప్రావీణ్యము హైదరాబాద్ ప్రజాశక్తి ప్రజలు నిరాశ కించెదరు. బోలెవిక్కుల వైస్యములలో మరలను నిర్బంధించ బడినవారిలో నుండి 70 చొప్పున వైస్యములకు సాక్షులతో "గ్రీన్ ఆర్డీ" పేరు చేసిన వైస్యముగ నేర్పడిరి. వారెంతోని నిర్బంధముచేయగని ఎరింతోడెను సాక్షులకులని నిర్ణయించుకొనిరి. నిర్బంధవైస్య పేట నుండటిని బలవంతముగ వైస్యములో కేర్పకుండ గ్రామముల గావాడవలయునని బాగు సంకల్పించిరి. రివ్యూల గావాడు చుచ్చుండుట ప్రభుత్వకారముగ గ్రామములవారికి భోజనము నెట్టెదరు.

యూక్రేనియా యుద్ధము.

కోతుహేను, ఆగస్టు 25:— తెల్లనసంకేతము జరలం వెట్టు గానగారి వైస్యములు, తక్కిన యూక్రేనియా వైస్యములు సాక్షులతో యంతటిని, వాల్వినియాలో చాల భాగములకు, కేర్ప ప్రభుత్వమును హైదరాబాద్ చేసికొనిని యు, వారిని నీకు నడిచి సమీపించు చున్నారని కేర్ప ఆశ్చర్యము కొనబడెనని తెలియచున్నదనియు వైమానికుల ద్వారా నివటికి తెలిజరచ్చెను.

హంగరి

హంగరి మంత్రవర్తము.

క్రొగెన్, ఆగస్టు 25:— హంగులో వాల్టెగారు హంగరి ప్రభావముల యొని తెలియచున్నది.

నూతనమంత్రవర్తము.

కోతుహేను, ఆగస్టు 25:— బుడాపెస్టు సంతేతము. మంత్రవర్తమువారు రాజీనామా నీయగనే మిత్రమునలి ప్రతినిధులు వారు ప్రేడిచ్చిగారిని మూడు రోజులలో మంత్రవర్తము నేర్పరక కలయునని తెలిసిరి. అందన్ని తరకుల ప్రతినిధులు బుండలయుననిరి. ఈ లోన ప్రజాకాంతి కట్టిరంగము గలగకుండ బాడవలయు ననిరి.

జర్మను

జర్మను సాంఘిక వాదులు.

బెర్లిను, ఆగస్టు 25:— బెర్లిను సాక్షులు వెన్న కొనవలసివని అధికారులు లేకయె తెలియబరచినందున ప్రభుత్వవైస్యము సాంఘికవాదుల ప్రధాన కార్యములు నాక్రమించినవి.

మదరాసు పురపాలక సంఘము.

ప్రత్యేక సమావేశము.

మదరాసు పురపాలక సంఘమువారి ప్రత్యేక సమావేశము నిన్నటినందున బర్నిటు గారి అధ్యక్షత క్రింద రిపను భవనములో సమావేశమయెను. నూతన మదరాసు పురపాలక సంఘ కార్యవాడుగల్యముగ ఎన్నికకును సభ్యుల నియోజనము మున్నగు విషయములకు సంబంధించిన చిత్తు నియమములను యోచించుటకును, ఇంకను శలయు నూచవలను చేయుటకును ఈసభ సమావేశమైనది.

డివిజనులలో ఎన్నికలకు సంబంధించిన నియమములును, జనసంఖ్యకు సంబంధించిన నియమములును ఎట్టి మార్పులు లేకయె అంగీకరములైనవి.

డివిజనులకు సభ్యులను నియమించుటకు డివిజనులలో ఎన్నికలు జరుపుటకు గలవిషయములు చర్చకువచ్చినవి. ప్రతిడివిజనులోను వోటునిచ్చుట 1 రూ.లకు వారికట్టికను ముందుగ తయారుచేసి, దానిని డివిజన్ లలో ఆఫీసు కంటి వచ్చిన ఆఫీసులో నుంచవలెనని తే:నాన గాను నూచించిరి. ఈనూతన సభవారితే సంగీరింపబడెను.

ప్రతిడివిజనులోను ఎన్నికకు గలవిషయ ప్రత్యేకము నామములట్టిక నిప్పుడు ఎన్నిక కాలమునకు వారముదినములు ముందుగ ప్రయోజనకరేనని తే:నాన గాను చరియె: శలవో నిచ్చిరి. కమిషనరు తనకు న్యాయసమర్థులను నున్నదని తోడెన ప్రత్యేక నామము యెన్నికకు 14 దినములు ముందు ప్రయోజనకరేనని పీ రింగ్ నూచవను గావించిరి. ఈరెండు నూచనములు నూడ సభవారి ఆమోదమును బడెను.

స్థానిక ప్రతిష్ఠాపనములతో నెన్నుకొనబడు సభ్యులకు సంబంధించిన నియమములు పిమ్మట చర్చకువచ్చెనవి. ఆనియమముల నాయా ప్రతిష్ఠాపనముల యోచించుకొనునగాన, ఈ విషయమును వదిలివేసి, మరయోక విషయములకు చర్చకి మని తీరు గాడు కలికిరి.

వివిధ ప్రతిష్ఠాపనములకు పురపాలక సంఘముల కన్ని కొను సభ్యులు మదరాసు నివాసులుగ నుండవలెనని ఎ.కె. సి. రాజగోపాలాచారి గారి రొక సవరణ నుకపాడించిరి.

జి. నారాయణశెట్టి గారు దీనిని బలపరచిరి. ఇదివోటు నకు తే:నాన సభవారి ఆమోదము నందలెను.

ఈ క్రొత్తకార్యము నెప్పుడవలెనోకి తీసికొనిరా తలె నను విషయము పిమ్మట చర్చకువచ్చెనది.

ఈ కార్యములకు మనకు 40 లక్షల ధనాదాయము వృద్ధియగుటచే దీనిని రాబోవు అక్టోబరు 1 తేదీకుండి అయలు తోడికి తీసికొనిరావలెనని అధ్యక్షుడు నడిచెను.

ఏప్రిలు 1-వ తేదీకుండి యిదిచరణ తోడికి వచ్చునెదల తే:నాన ప్రజలకు సాక్షులకు నుండునని జి. ఏ. సలేశు గారు నూచించిరి.

ఈ ఆర్డరు అక్టోబరు 1 తేదీని అయలుతోడికి వచ్చునెదల, యెన్నికలు డి నెంబరు మాసాంతమున జరుగుననియు, క్రొత్తసభ 1920 జనవరి 1 తేదీని సమకూడుననియు అధ్యక్షుడు తెలిపెను.

ఈ ఆర్డరు అక్టోబరు 1 తేదీని ఆవరణము దుండుట యే తే:నాన ప్రజలకు తే:నాన జి. నారాయణశెట్టి గారు కలికిరి.

జి. ఏ. సలేశు గారు తననూతన సభసంహారించుకొ నుటచే ఈ ఆర్డరు అక్టోబరుకుండి అయలుతోడికి వచ్చుట కంగీ కరింపబడినది.

ప్రస్తుతము రివ్యూ ఆఫీసులచే నిర్ణయించబడిన డివిజనుల సరిహద్దులకు యధాక్రమముగ సంగీరింపవలెనని పి. త్యాగరాజుశెట్టి గారికి తీర్మానము నుకపాడించిరి. ఈస్థాన సాక్షులు గారు బలపరచిరి.

లికటిక్రొగెన్ పేటను తింతాద్రిపేటలో కేర్పరావని యు 24 డివిజనులలోని కొన్ని పేటలను 28 డివిజనులలో కేర్పర లయననియు ఎ. సి. స్వార్థసార్థి నాయకు గారు చెకిరి.

లికటిక్రొగెన్ పేటను, తింతాద్రిపేటలో కలకరావని డి. రంగాచారి గారు నూడ ఆడివించిరి.

పిమ్మట, అధ్యక్షునియొక్కయు స్థానసంఘములకు సభ్యుల యొక్కయు యెన్నికలనూర్చి చర్చ జరిగెనది.

ప్రభుత్వవైస్యములు అధ్యక్షులకు నెన్నుకొనబడుట కనర్థముగ నుండవలెనని ఎ.కె. సి. రాజగోపాలాచారి గారు తే:నాన నూచన సభవారి సంగీరించిరి. పిమ్మట సభముగి నెను.

స్థానికాది వార్తలు

శ్రీ కృష్ణమందిరసభ:— శ్రీ చక్రస్థతిరి
వైదికాచారమును పాటించుచున్నది. 97-వ సంవత్సరము
శ్రీ కృష్ణమందిరమున విలసిల్లుచున్నది. శ్రీ కృష్ణమందిరము
1919-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 28-వ తేదీ గురువారము సాయంత్రం
రేణుకులకు బ్రహ్మశ్రీ పితౄత్వము. పి. టి. శ్రీనివాస
భాగవతుల వారివలన, శ్రీ కృష్ణమందిరమున జరిగిన
విషయము.

గుంటూరు విద్యార్థి సంఘము:— ఈసంఘము
కన్యవిద్యార్థుల యువయోగము నిమిత్తము 1915 సంవత్సరమునందు
స్థాపించబడినది. వనతిగృహములో పితౄత్వమును పొంది,
అభివృద్ధి గాంచుచున్నది. దీని కనుబడిగా శ్రీ దాసమూ
లము, భాండాగారము, కలవు, గుంటూరు కన్యవిద్యార్థి
సంఘమునకు నాలుకాళము గలవు. కన్యవిద్యార్థుల
ఆభివృద్ధి కొరకు పాటుపడుచున్నది. జంపాల వేంకటేశ్వర
శివయ్యగారు భాగవతాద నాయకులు, చివరముగ్గి లక్ష్మీ
నారాయణ ప్రసాదగారు కార్యదీక్షాదత్తవ మగుట ప్రశం
సార్హము.

కల్లెపిటి బీరోవారి ఏర్పాటు:— ఏవార్తనైక
వీ సంఘమునకు వార్తాపత్రికల కన్విటిని ఏకకాలమునకు
తెలుపవలసియున్నది. కొన్ని పత్రికలు అదయమున మరలొన్ని
సాయంకాలమునకు ప్రకటింపబడుచున్నది. ఆధేన నకు బీరా
వారు గమనిక విడిచి, సాయంకాలము 4 గంటలకొక వార్త
బీరోవారికి తెలిసినచో వారు వెంటనే ఆవార్తను వార్తా
పత్రికల కన్విటిని తెలుపవలసి యుండును.

2. ఏదైన నొక వార్తను వెంటనే ప్రకటన తెలుప
వలెనని బీరోవారు తలంపుచేసి ఆవార్త నన్ని పత్రికలకును
తెలుపుట కరకాణి కలగవలెనని ఏ పత్రిక యందుగా ప్రక
టింపబడునో దానికి మా తమ పంపవలసివచ్చును. అట్టిచో
నావార్తను తక్కిన పత్రిక లావాను ప్రకటింపబడుటకు
తగినవ్యవధి యుండ గా నన్ని పత్రికలకును చేసినట్లు బీరో
వారు పంపవలసియున్న దని ప్రకటింపబడినది.

కలవల సోదరుల ధర్మాలు చేద్దవైద్యశాల
నెల్లూరు:— నెల్లూరు జిల్లా జడ్జిరావు బహదరు. డి. ఎల్.
వేంకట రామయ్యగారి అభిప్రాయము. నెల్లూరులో రావు
బహదరు కలవల కల్లుకు శ్రేష్టి గారు కీ శ్రే. దివాను బహదరు
కు కలవల రామయ్యగారి శ్రేష్టి గారు ఏర్పరచిన ధర్మాలు చేద్ద
వైద్యశాలను ఈ నెల 23 వ తేదీన కేసు చూచిరి. ప్రతి
దినమున నుమూ 200 మంది వైద్యశాలకువచ్చి నుండు పుచ్చు
కొనుచు న్నారు. నిరుదు 68, 900 మందికి
మందులిచ్చబడినది. ఈ సంవత్సరమున నీ
వైద్యశాల యంతయును తెల్లచురుచున్నది. ఈసోదరులచే
తిరువళ్ళిక్కడినుండి వేర్పరచబడిన మరయుక ఆ యేర్పరచవైద్య
శాలకు దీనిని పోల్చిచూచినచో తిరువళ్ళిక్కడి వైద్యశాల
యందుకంటె నెల్లూరు వైద్యశాలకుంటే హెచ్చుచుండి
రిక్కి చేతులచున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. వ్యయము
గూడ నెల్లూరునందే తక్కువగా నున్నది. 68,945 గురికి
మందులకును జీతములు మున్నగువానిని మొత్తము 2088-
32-2 ల వ్యయమయినది. తిరువళ్ళిక్కడిలో 1,66,558 గురికి
8886-15-10 ల వ్యయమైనది. నెల్లూరులోనన్న వైద్యశాల
శ్రావ్యయంగాను మరయుకను చాలదయితే సాను
భూతితోను పనిచేయుచున్నారు. అంతయును పరిశుభ్రముగ
జేస్తుంది. నేనుచాలసంతసింపింపబడుట నభినందించుచున్నాను"

వ్యభిచారపు పులి:— ఈన చెల్లెలిని వ్యభిచారపు పులి
బింపిన అరిమనీను అనుక్రియ అరసిధర్త ఇంటికినుక కలకత్తా
రాజధాని కేంద్రీయ సిస్టో గారు నిన్ను వధ్యాపన్నము విచారిం
చిరి. వ్యభిచారపుసాయముని మిమెయొద్ద పనిచేయుచున్న
ఒక కూలియు మరయుక నేరకుడును సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఫిల్మిచును
వ్యభిచార గృహమునకు ముద్దాయి లిద్దరు తీసికొని వచ్చిరి
నిజమేయని సాక్షులు చెప్పిరి. రెండవముద్దాయికి (ఫిల్మిచులక్క)
జైలు శిక్ష రెండవసారియను తీసికొనిపోయి యున్న చుండి
ట్లు కూలివారు తెలిపెను. గురువారము నాడు తిరిగి విచారణ
జరగగలదు.

వృత్తాంతములు

మొయిల స్త్రీమర్త్య:— నిర్వాణ మను మొయిల స్త్రీమర్త
7-వ తేదీ బహుళతో నింగుండునందు బయలుదేరెను. అది కని
వారము బొంబాయి చేరుకు రావచ్చును.

మెర్కూరా యను స్త్రీమర్త 14-వ తేదీ బహుళతో ఇం
దియానుండి బయలుదేరినది. అది 24-వ తేదీన నూరులు కాలు
వను దాటిపోయెను.

నూతనసభి:— 23 వ తేదీ సరికి నూతన భారతసభికి
కు 15, 59, 100 లు కచ్చెను. వానిలో కు 166,85,215 లకు
యధికత్వము లుండెను.

నానాగాడ్ మొదల నవాబు:— వీరును, వీరిగురువులగు
బ్లాడెను గారును ఉదయకుండలము వెల్లిరి. వారక్కడ జరు
సెంగు భవనములో నివసించుచున్నారు.

సంయుక్త రాష్ట్రముల కానసభి:— ఫారెస్టుల చీఫ్
కాన్సర్వేటరు ఎన్. లీకుగారిని నుమాయము కమ్మివనకు పి
లిండాం గారిని సంయుక్త రాష్ట్రముల కానసభకు సభ్యుల
నుగ ఏర్పాటు చేసిరి.

వాసికర్షి వెంకటాద్రినాడుని పుస్తకభాండాగారము,
చాటపల్లి:— అచ్చుమెల్లి గోపాలకృష్ణయ్య పాత్రైటరుగారు
తమ తల్లిగారి ప్రార్థనమయిన మా భాండాగారమునకు
కుండుకూరి వీరేశలింగం వంతులుగారి గ్రంథసంపుటములను
జమిరి. భక్తి పూర్వకముగా స్వీకరించిరి. అవి కార్యదర్శి
గారు ప్రాయముచేసారు.

ఒక నటనవిద్యుతి:— ప్రొద్దుటూరులో ఈ నెల 24
తేదీ ఆదివారమురాత్రి బల్లారి నరసింహాచారి సభలో ప్రఖ్యాతి
పడెనన ప్రహేళికపాఠశ్రీధరులు నెల్లూరు నివాసులు వింజయూరు
శ్రీనివాసాచార్యులు కీర్తిశ్రీధరైరని తెలుపుటకు సంతోష
మచేసారు. కే. వి. నారాయణాచార్యులు.

రైలు తిరుగగ్రోసిన కేసు:— బారానాడిలో రైలు
ను తిరుగగ్రోసిన కేసులో 25 వ తేదీన ఆచార్యులబాబుగారిని
వ్యాయస్థానమునకు తీర్పుచెప్పిరి. స్త్రీమకుమేస్తరు వోటా
లారకు విడుదల చేసిరి. మరయుక ముద్దాయినికూడ విడుదల
చేసిరి. తక్కిన ముద్దాయి లేకుండునని నేరస్థులుగ నెంది యా
కట్టవచ్చిపోతరవానమున విధించిరి. వారి ఆస్తినిభ్రష్టము
చారికి సంక్రమించును.

సామ్రాజ్య కానసభి:— వెంటనే తగిన కట్టుదిట్టము
లను చేసి బట్టు, లెండికవార్తములు మున్నగువాని వివరక
ధరలను తగ్గించవలయునని చందాగాను చేపు కిర తేదీని
జరగు సామ్రాజ్య కానసభయందు తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు.
సాధ్యమైనంత త్వరలో నాగపురమునందు ఒక విశ్వ
విద్యాలయము నేర్పరచుటకు బిల్లుకు నిర్మించుమని రాయ
సామ్రాజ్య నేతనాథ మల్లుగారు ప్రతిపాదించెదరు.

ఒక క్రై విశ్వవిద్యాలయము:— భారత ప్రభుత్వమువారి
విద్యాకార్యకర్షి సామ్రాజ్య కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ రిజి
స్ట్రేషన్ కో క బాబుకు ప్రాసెసు. వ్యవసాయము, వర్తకము
మున్నగు వారికి సంబంధించిన పరీక్షల విషయమై విశ్వవిద్యాలయమువారు
తెలిపిన యంతులను దొరతనమువారు యూని
విస్టి కమ్మివనకు వారికి నివేదించిరి. వారు ప్రకటించిన ని
వేదికములో దానిని గురించి తమ యభిప్రాయములను తెలి
పిరి. విశ్వవిద్యాలయపు విద్యావిధానములో వారి కే స్థానము
నిశ్చయమునో తమయభిప్రాయమును తెలుపుచుని కలకత్తా
విశ్వవిద్యాలయమువారిని భారత ప్రభుత్వము కోరిరి. యూని
వర్సిటీకిమానువారు తెలిపిన యంతులను గురించి భారత
ప్రభుత్వము త్వరలో మోదింపుచును. వారు తెలిపిన
యంతులను గురించి విశ్వవిద్యాలయమువారు వెంటనే తమ
యభిప్రాయమును తెలుపవలయును. విశ్వవిద్యాలయమువారు
తమ యభిప్రాయములను తెలుపుటకు ముందే బిల్లుకు ప్రకట
నెట్లు ఒకసంవత్సరమునందు ఆది యంగీకృతములు కాకమునుచే
వారి యభిప్రాయములను తెలుపుటకు వారికి తగినంతవ్యవధి
నిచ్చెదరు.

ఆంధ్రసంకర్షనీ సమాజము, సికిందరాబాదు:— 19-8-
1919 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలమున మారేమండ- సరసింగ
రావువంతులు, వి. ఏ గారి యజమాన్యమున సమావేశము
యిన మా మైసూరుపు "సమిష్టిసంఘము" యందు ఈక్రింది
తీర్మానములు గావించబడినవి:— తీర్మానము. "ఆంధ్రభాష
కలంకారప్రాయములను శతాధిక గ్రంథకర్తల నగు రావుబహ
దురు కందకూరి వీరేశలింగము వంతులుగారి నిర్వాణమునకును
ఆంధ్రజాతమునకును, ఆంధ్రభాషకును వాటిల్లిన నష్టమునకు
"ఆంధ్రసంకర్షనీ భర్తృత్వ ప్రతిభాపత్రముల సభ్యులు తమ
విచారమును వెల్లడిచేయుచున్నాడు. శ్రీరంతులుగారి స్థాన
కార్యము ఆంధ్రజాతభ్యయన నెలకొల్పబడగల సత్వరణవిన్నా
యనకు భవనముయేమియును సక్రియించుచు తీర్మానింప
బడినది. శ్రీరంతులుగారి భాయాపటము నొకదానిని తమ
కూర్చి సమాజమందిరమున నుంచుటకు నీసభరాకు తీర్మానించు
చున్నాడు." "ఆసేతు హిమాచలమునందంతటను, ఆంధ్రుల
కీర్తితాపములను జడబల్లిన "అభివర్ణన" విరుదాంతము
లగు శ్రీ యుగ కోడి. రామయ్యగారు నూరుగురారి వాయా
పటము నొకదానిని నీసమాజమందిరమున నుంచుటకు తీర్మా
నించునైచది."—ఆదిగాణ, వీరభద్రరావు గా. కార్యకర్షి.

చంటి బిడ్డ (1609)
ఇందు కుతుసానిము, దాది, పోకపాటు, బాలగోగ
ములు, వికీర్ణము విరవించబడినవి. దాక్టర్ ఆచంట - లక్ష్మీ
వతిగారు వి. ఏ. ఎం. వి. ఎస్. గ్రంథకర్త. నెల 2. 1.
విజ్ఞానచంద్రికాబుక్ డిపో, మాంటూరోడ్, మద్రాస్.

వార్తావరణస్థితి

1919 సం॥ ఆగష్టు నెల 27-వ తేదీ బుధవారము.

జిల్లా ముఖ్య వార్తలు	తేదీ 24 గంటలలో		తేదీ 24 గంటలలో		తేదీ 24 గంటలలో
	గ్రం	గ్రం	గ్రం	గ్రం	
గోపాలపూరు	85.0	77.8	1.32	80.32	22.59
దికాభవట్లము	86.3	75.6	...	18.61	16.98
కాకినాడ	90.2	75.6	0.83	18.55	17.07
బందరు	8.18	76.8	0.08	21.22	18.66
గుంటూరు	83.2	76.0	0.15	17.65	17.18
నెల్లూరు	91.7	82.1	...	8.68	8.14
మద్రాసు	92.0	80.8	...	11.80	11.45
హైదరాబాదు	93.4	72.0	0.03	18.67	18.71
అనంతపురము	95.8	73.9	...	11.81	93.2
బళ్లారి	93.5	73.7	0.12	1.66	8.54
చన్నూరు	94.2	75.2	...	8.52	14.19
దక్షిణ	96.8	78.8	...	15.83	13.91
తెంగుకూరు	88.4	64.7	...	20.81	17.21
విజ్ఞాన	95.0	78.5	...	17.12	16.42
నీలము	92.3	73.6	...	18.43	16.42
కోయంబట్లూరు	86.8	69.5	...	6.26	7.99

సర్కారుల ఉత్తరభాగమునందు వాయుభారము అధిక్యము
గను తక్కినవోట్ల ఒక మోస్తరుగను హెచ్చుచున్నది నైపుతి
భాగమునందును సింహాచలమునందు వాయుభార మిపుడు మా
ములుకంటె కొంచె మెక్కువగ కలుదు. సర్కారులందు వా
యపు భ్రమముగ పిచుచున్నది. ఒక దక్షిణతీరములందును త
క్కిమాంధ్రమండలములందును తక్కువేడి హెచ్చెను. ఈజిప్తేడిమి
సాధారణముగ తగ్గలదు. అది తక్రాపి మలబారులోను
సర్కారులలోనుకలదు. రాత్రివేడియెక్కువ. పడమటితీరమున
మబ్బులు దిట్టముగ తట్టుచున్నది. తక్కినవోట్ల మబ్బులు
విడిపోవుచున్నవి. తడవటిరేపు మధ్యభాగమునందు వర్షము
ద్రుక్కిరించెను. సర్కారులలో కూడ వర్షము కురియు
చున్నది కోరాపుట్లలో 4 చుక్కలుపడెను. దక్కనులోను
తక్కిమాంధ్ర మండలములలోను కొండ ప్రాంతములందును
కొన్ని జల్లులుపడెను. సర్కారులలో వర్షములు మందగించ
వచ్చును.

ఎడ్వర్డు. వి. రాను
ఆర్కింగు వార్తావరణ కార్యజ్ఞాను

రక, ఆచారప్పకొ వీధి, మదరాసు.

I

II

III

H. S. RAO,
P. O. Pandalur, Nilgiris.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Profiteering Law.

Board of Trade's Explanation

LONDON, August 24. The Board of Trade, explaining the profiteering law, has indicated that there will be a central investigation by a Central Committee into the costs and profits of production and distribution of goods, also a local investigation by a Local Committee, subject to an Appeal Tribunal, into the complaints by the general public concerning prices charged and profits made in the retail distribution of goods. The local authorities have the option of establishing a Local Committee. All committees and tribunals established under the Act will be advised not to take action which may hamper and restrict legitimate commercial enterprise.

Sensational Statement.

Mr. A. Henderson's Revelations.

LONDON, August 24. A sensational statement has been made by Mr. Arthur Henderson, who is a candidate in the Widnes bye-election to the effect that when he went to Russia in 1917, he was empowered to replace the British Ambassador, Sir George Buchanan. He discovered that it would be most unfair to ask Sir George Buchanan to return home and Mr. Henderson consequently sacrificed a rich post.

International Flying.

LONDON, August 25. International flying has been inaugurated by the departure of the air special, which left London for Paris with one passenger at nine o'clock in the morning, and arrived back within the scheduled time at 2.45 in the afternoon.

Dorchester to Simla Flight.

LONDON, August 25. The contemplated flight of the airship from Dorchester to Simla, has been dropped on account of expense.

Indian Reforms.

Plea for Bi-cameral Legislatures.

LONDON, August 25. Mr. Prithwi Chandra Roy writes in the "Westminster Gazette," strongly supporting immediate grant of bi-cameral legislatures in the provinces, and declares that their postponement may jeopardise the whole scheme and throw the experiment into doubtful channels of orientation from the start. He complains of inadequacy of representation of the educated community.

Russia

Bolshevik Russia.

Lenin's Policy.

A Danish Doctor's Narrative.

LONDON, August 24. COPENHAGEN.—Dr. Martiny, head of the Danish Red Cross, who has arrived from Russia, interviewed by Reuter, said that Lenin decided early in 1919 to abandon terroristic methods and adopt a conciliatory attitude in external and internal relations, with a view to attaining a peaceful settlement. This policy failed, whereupon the Soviets espoused the Extremist methods of Peters and Derzhinsky, who have been the real Government for the past three months. The successes against General Koltchak were largely due to the able generalship of a supporter of Peters, named Kameneff, an ex-Czarist Colonel, who adopted an offensive instead of a defensive policy. Dr. Martiny believes that the Soviet would be overthrown in six months, if an allied and Neutral Commission were attached to General Koltchak and Denikin's forces in order to guard against excesses. The Russians, except the Bolsheviks, would welcome British intervention. The people would give up hope, if the British were to withdraw from Archangel, as Russia would inevitably fall under German influence. Dr. Martiny stated that seventy per cent. of the soldiers, compelled to serve in the Bolshevik Army, had deserted and had formed themselves into a well-organised Green Army, whose principle was not to fight either the White or Red Armies, unless forced, and to protect the villages against compulsory service. In exchange for this protection the villagers fed them.

Fighting in Ukraine.

General Petlura's Success.

LONDON, August 24. COPENHAGEN.—A message from Berlin states that according to news received there by aeroplane General Petlura and the West Ukrainian armies have captured the whole of Podolia, large parts of Volynia and the Government of Kiev from the Soviet troops. The victors are now approaching the river Dnieper. Kiev is reported to have been occupied.

France

Nurse Cavell's Betrayer

Trial Of Quyen.

Court Martial in Paris.

LONDON, August 25. PARIS.—The court martial begins to-day of Quyen, the betrayer of Nurse Cavell. There are 58 witnesses and the trial is expected to last a week. The indictment

reveals secrets of the organisation conducted by Nurse Cavell, the Prince and Princess of Crocy and others, enabling the British, French and Belgian soldiers to escape into Holland. Quyen, who was a convict in St. Quentin when the town was occupied by the Germans, entered into the German espionage service and learned secrets of the organisation, representing himself as a French officer. He preyed upon the bounty of Nurse Cavell and others in Brussels, borrowing large sums and finally denouncing them. He also systematically spied in the prisoners' camps till 1917. He was arrested on a charge of theft, on his return to France, from Switzerland and sent to serve in a disciplinary unit in North Africa, till the release of his victims in German prisons enabled graver charges to be formulated.

Hungary

Hungarian Cabinet.

The Premier.

LONDON, August 24. PARIS.—It is reported that Herr Lovaczky has become the Prime Minister of Hungary.

Herr Friedrich Asked to Form Ministry.

LONDON, August 24. COPENHAGEN.—A message from Budapest states that following the resignation of the Cabinet, the Allied Mission has charged Herr Friedrich with the formation of a Ministry within three days, representative of all classes, meanwhile ensuring maintenance of order.

Germany

German Communists.

LONDON, August 24. BERLIN.—Government troops have occupied the Communist headquarters, in consequence of the latter ordering unauthorised election for Berlin Soviets.

Dominions

The Prince in Canada.

Enthusiastic Welcome.

LONDON, August 25. QUEBEC.—The Prince of Wales, speaking in French, formally opened the great bridge over the Saint Lawrence to-day, and placed wreaths on the monuments to Montcalm, Wolfe and Samuel Champlain. The Prince is everywhere receiving an extraordinarily enthusiastic welcome. His frequent use of the French language in replying to the addresses has especially created an excellent impression amongst the French in Canada.

Indian Telegrams.

(From our own Correspondent.)

By Wire.

Simla

Imperial Legislative Council Meeting.

Resolution re High Prices.

SIMLA, August 26. At the forthcoming session of the Imperial Legislative Council, Mr. Chanda will move that immediate steps be taken for reduction of the unprecedentedly high prices of necessary articles of food and of cloth which obtain in several provinces, either by further controlling exports or facilitating imports or both and by such other means as may be considered fit and proper. [Rai Sahib Seth Nathmal will move that a Bill for the establishment and incorporation of a university at Nagpur be introduced into this Council at an early date.

Calcutta

Calcutta University.

CALCUTTA, August 26. Mr. Sharpe, Education Secretary, Government of India, has written a letter to the Registrar, Calcutta University, informing that the proposals of the Calcutta University regarding the courses and examinations in agriculture, technology and commerce were laid before the University Commission and it received treatment in the Commission's report. The Government of India in a letter invite the Calcutta University to express opinion regarding the place which those subjects should in future occupy as part of the University study. In another letter the Education Secretary, India Government, informs the Calcutta University that the Government are desirous of dealing at an early date with various proposals made by the Calcutta University Commission and invite general views of the Calcutta University on them especially on the proposed changes appertaining to the Calcutta University. The letter in conclusion explains that if it is found necessary to undertake legislation before the University has been able to formulate their views, the University will have ample opportunity of expressing their opinions on such a measure before it is finally dealt with.

Indian News.

About and Around.

Total subscriptions for the new Indian loan upto the 23rd August 1919, are Rs. 15,87,59,100, inclusive of Rs. 1,06,85,375 in the shape of war bonds.

The Royal Proclamation dated the 21st December, 1917 prohibiting the importation of securities into the United Kingdom, which was published in the "Gazette of India," dated the 9th February 1918, has now been cancelled and the prohibition removed.

Mr. Swinhoe, Chief Presidency Magistrate of Calcutta, yesterday afternoon, resumed the hearing of the case in which Eric Kees and his wife, Alice Kees, stand charged with having hired for immoral purposes the sister of the second accused, Adelaide Philbin a girl under sixteen years. A cooly and a durwan employed by Mrs. Mitchell, the Mistress of a brothel, where the girl was kept, were examined. They deposed to have seen both the accused bringing Philbin to Mrs. Mitchell's house. The cooly said he used to take Rs. 2 to the second accused. The case was adjourned till Thursday.

BANGALORE, August 26.

At to-day's sitting of the United Planter's Association, the rules of association were discussed and passed. Mr. R. C. Wood, Director of Agriculture, Madras, explained the position with regard to the appointment of the planting mycologist and a special mycologist for rubber. The Association passed resolutions urging the Government to increase the salary offered to these officers as they felt that the salary offered to scientific officers at present could not be attractive to suitable men and agreed to find the requisite money to enable the Government to offer terms to special mycologist for rubber. Rao Bahadur V. Govindan, Assistant Director of Fisheries, explained the importance of fish guano as manure. He said it was largely exported to Ceylon.

Stop Press.

[Un-corrected.]

LONDON, August 25. The Paris correspondent of the "Times" yesterday obtained an interview with Mr. Hoover, who is on the eve of relinquishing his control and returning to America for rest. Reviewing the situation in Europe, Mr. Hoover said, that the Allied relief had just prevented a total catastrophe through famine and anarchy. Mr. Hoover said, he believed that the danger of Bolshevism had in general passed. Europe had received ten million tons of food from America, and generous help from other sources since the armistice, but the problem of production and self-help in war-stricken countries was still unsolved. The position would probably be difficult for another year. New states would soon be able to import on their own account, if given credit. The Allies must support portions of Russia, rescued from the Bolsheviks, for at least a year. Mr. Hoover believed that the withdrawal of the British from Armenia, would precipitate a general massacre and destroy the relief measures there.

LONDON, August 25. At to-day's sitting of the Joint Committee, Sir Verney Lovett said that, the Britishers in the Indian Civil Services were apprehensive that ministers would be subjected to strong racial influences, and if provisional Government proved a failure, things would be allowed to drift until a catastrophe occurred. Then home rule would come with a bush. Premature home rule would mean abandonment of India and themselves. The position would become intolerable and the final result of British rule in India, would be strike and disorder. He referred to the vigorous propaganda pursued by the anti-Government extremists. A strong lead was needed against this which the British Parliament should give in order to prevent the ruin of India and British interests there.

పాంచాల దేశ సహాయనిధి

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు రివ్యూకు వాగ్దానము చేసిన రెండు వేల రూపాయల క్రిందను కచ్చితద్రవ్యము ఇదివరకు ప్రచురించినది. రు. 5.0. 0
వి. యస్. నారాయణ గార. కొవ్వలి. 1-11-0
మొత్తము. 6.11.0

ఇండియానుండి విదేశములకు ఎగుమతులు.

ధాన్యము, కవ్వము, పిండి.
1917-18 సంవత్సరము 4, 513, 690 టన్నులు
1918-19 సంవత్సరము 3, 247, 906 "
పత్తిలు మొదలు జూలై నెల ఆఖరు వరకు.
1917-18 సంవత్సరము 1, 554, 816 టన్నులు
1918-19 " 1, 587, 265 "
1919-20 " 219, 072 "
వైద్యకల్పలలో ను వాహించుచుండ నైపుణ్యము కలవారికి కంబుడిసెను
1917-18 సంవత్సరము 366, 541 టన్నులు
1918-19 " 306, 825 "
1919-20 (మూడుమాసములు) 16, 480 "
1918-19 (మూడుమాసములు) 87, 842 "

గోదావరి మధ్య మదెల్లా రయితుల కష్టములు.

ఈ సంవత్సరమునకు ముందు సంవత్సరమున కేకములో నాచారకదార్థములు నమ్మదగిన దొరకేమో అవధియగుచు గన్న మెంటువారు చేసినప్పుడు కట్టుదిట్టములను గూర్చి "ఆచారకదార్థములు చునకు ఎక్కువగా ఉండేట్లు చేసుకొనడము." అను కీర్తి క్రింద ప్రకటన సంఘమువారు ప్రకటించు రిజల్యుషన్ వారికి ఆంధ్రపత్రికలో రయితులందరికి చక్కగా బోధపడునట్లు ప్రచురణ చేసి యున్నారు. దానియందు క్లృప్తపాత్రాధికార్థి నలవోవయిన భూములకు చుంచి ఎక్కువచేసి ఎక్కువకుట పండేట్లు చేయవలెనని సూచన చేసి యున్నాడు. ఇదివరకే అనకాపల్లి మహామ క్లృప్తపాత్రాధికార్థి దీక్షిదైర్ఘ్యవారును వారిలాంటి ఉద్యోగులను కొన్నియెరువులకు, కష్టపెట్టెను. ఉపయోగకరమైన, తీసుకు, కట్టరాని భూములను నష్టముచేసి యున్నారు. వాటిని రయితులు విరివిగా నువ్వగవరిచారు. కాని రయితుల కోరికలకు నీరు కచ్చుడుండుటకు, ముంపునయ్యులలో తక్షణము నీరు పోవుచుండుటకు, తగిన సౌకర్యములు లేనిది భూమికి ఎంత ఎరువు పడయోగించినను నిష్ఫలమును, సామ్య నష్టముగాని, ఎంతమాత్రము లాభకారి కానేరదు. ఈ సంవత్సరము నకాలములో గోదావరి నీరు తగిలినప్పటికిని ఆ నీరు నమూనాగా మి యగుటకే అంగీకరించినారు కాని, కాలవల వెంటనే పూర్తిగా నడిపించి యుండలేదు. ఈసంగతి ఆమధ్య బరి చుంగ క వారము వాటి యా పత్రికలో తెలియ చేసియున్నాడు. నుమూన 20 రోజులకుండి నడియైన వర్షము లేక వేసవిని మించియెడలు కాయయిన్నది. ఇదివరకు మెరిసినట్లుగా ఫలితమునే మారుచు ఆకలితోన్న రయితులు అవిష మయై నిరాశకు పొందుచున్నారు. పల్లపు సాగులకృత యెద్దటి తిరుండా నీరునష్టము కాలవనీయున్నది. కాలవలలో ఉండవలసినంత నీరు లేదు. యేటిలాటవర్తడి. పి. దల్లియ వారి గడకకాత్రు ప్రకారం ఉంచవలసినంత నీరు అనగా 9 అ ర్ అంకములు ఉంచినట్లే ఊహిస్తాడు, కాని ఆ నీటికల్లు మాత్రము ప్రతిలాటవర్త పూర్తింపజేయు ఉండుటకు చాలదను లేదు. దానినిబట్టి పంటకాలవలలో నీరు తక్కువయ్యెనో వున్నది. పీరికాత్రులనుకు అనుభవమునకును చాల కష్టమై నున్నది. కాలవలపట్టి నీరు నష్టము చేయుచుండవల యునేకాని కాత్రులనుబట్టి లాభములేదని గ్రహించవలెను. గోదావరిలో నీరు నమ్మదగినప్పుడు కాలవలకు వంతులరాధ తప్పదులేదు.

రయితుల నీటి నష్టమునిషమములో కష్టపడుచున్నరు నీటిమంపు విషయములలో నైనను సౌకర్యము అన్న నేమో యని చూచినయెడల అదియును కనిపించదు. ఈదెల్లా అన కట్టలను గాదు నమూనావరకు నగుటకు మొత్తం 1 కి. మీ. అడుగు మాత్రమే కల్లుముగల ప్రకృతి యున్నది. ఇందుకల్లు మురిగిన కిర్రెయుగా నిగుటకు ప్రతికూలమనియు లక్షల కొలది సామ్య కిర్రెవరని సుర్యుయగుకాలముల క్రవ్యం చునలెనియు మిస్సా క్లాప్ (బాడి కట్టె యెంబనీయట్లు చాలకాలము క్రిందటనే రిమార్కుచేసి యున్నారు. ఇంత వరకు వారు చెప్పిన సామ్యలో దశాంశమేగా మురుగు కాల్యుక్రీడ కర్వపరచి యుండలేదు. న్యభావనీధమైన మురుగుకాల్యులూడ పెద్దకాలవలను కోడలలను చీల్చబడి వాటికి కట్టిన తూములన్నియు వంతునలను ప్రవాహము సరి గావెళ్లక పూడిపోవుచున్నది. ఈ దెల్లాలో కుమ్మరికాల్య కానిక వాసాలతిప్ప వంచుడి అయినాపురం గారిమి వేళకో డు, బండాకోడు కట్టె రా మురుగు కాల్యుల గలవు. వీటిలో వాసాలతిప్ప వంచుడి కాల్యుల నెడవచేసి క్రవ్య నేర్పాటులో కానిక కాలవమొగ పూడ్చివారు. ఈ వాసాల తిప్పవంచుడి కాల్యుల క్రవ్యం కానిక పూడ్చుటకల్ల కొం తనష్టము తప్పదని రయితులు భయపడుచున్నారు. ఇదియెం తివరకు పని జరుగనో తెలిసికొనుటకై పను వైనచెప్పిన రెం డుకాల్యులు ఇదివరకు క్రవ్యయిండలేను.

"వరగ వెల్లువనై నా తాగకుండా చేసిన రాకంచు" యనామెర ప్రకారం కానిక కాంక్షమొగ పూడ్చుటకల్ల ఉన్న నడుపాయమాకూడా పోయి రయితులకు గోప్ప నష్టము సంభవించుచున్నది. కాలవ ఆధికార్థి ఎవరను ఈ ప్రాంత మునకు వయచేసిగా కానిక మొగ గట్టిగా మూయబడినదా లేదా అని చూచేవారేగాని యా మూయబట్టల్ల రయితు

లకు సంభవించే నష్టము చూచేదివారు కనుపించరు. వాసాల తిప్ప వర్తెరా మురుగుకాల్యలలోనై నా తూటికాడ వారు వెరిగి మురుగు దిగిపోవుటలేదు. నిరుజీవసంవత్సరము కొండరు రయితులు మురుగుకాల్యలలో నాయవర్తెరా యందుకల్ల నీరుదిగిపోక చాల మురుగునష్టము సంభవించుచున్న దనియు ఆ నాయ వర్తెరా యిందుచునలెనదనియు మా నుడిచి జను ఆసీపరువారిని కోరగా చూచి ఆలోచించెదమని వెలచి చ్చివారుగాని నిరుదు నష్టము సంభవించి యీ సంవత్సరము గూడ నష్టము సంభవించుటకు సిద్ధముగా నున్నట్లుచేసి నాయ చూర్యము తీయింబో యేర్పాటు చేయించినాడు కారు. రయితు వకు మురుగునల్ల ఎంత నష్టము సంభవించినో పూర్తి నష్టము వచ్చినపుడు మరచి గవన్న మెంటువారి తీర్మానానికి నష్టము లేకుండ నున్నంత కఠినుగా రిమిషన్యూలు ఉండుట చేతనే మురుగు కాల్యుల విషయములలో చూపుచున్న ఆకే థకు కారణములు ఉండవచ్చును. రిమిషన్యూలు నవరణ చేయవలెనని మండలిసభలలో ఎన్ని తీర్మానములు చేసిన లాభము లేకుండ నున్నది. భూములు మంచి పంటలు పండ వలెనన్న నీటి కాకపోకలయొక్క నడుపాయములు నీరుగాలే నిది కట్టి యెరువులకు లాభములేదు గడక డి. పి. దల్లియ అని కాదుల క్రీధ వహించి నీరు పూర్తిగ నష్టము చేయుచుండ వలెననియు తాత్కాలికలాభము నిమిత్తయినను మురుగు కాలవలలోని తూటికాడ వర్తెరా యింది చూచుచున్న చునలెనియు వాసాలతిప్ప వంచుడి కాలవలు నెడవచేసి తిప్పునరకు కానిక కాలవ మొగ తీయించివెయ్యవలె ననియు కోరుచున్నారు. రిమిషన్ అధికార్థులూడ ఈ విషయము లలో తగిన క్రీధ తీసికొనయెడల సరి అయిన న్యాయము దొరకుటలేదు గడక మా జిల్లా కలెక్టరువారుమాదా ఎక్కు టికప్పుల తగిన క్రీధతీసికొని రయితుల కష్టములు నివారణ అగుటకు తగిన యేర్పాట్లు చేయుచుండవలెనని ప్రార్థించు చున్నారు.

ద.వూర్తి వెంకటేశ్వర్లు,
అమలాపురం జిల్లాశాస్త్రసభ్యుడు

గోదావరి లంకలు.

గోదావరి నదిలోని లంకభూములకు ప్రస్తుతపురికిని కొద్ది కాలపు కష్టమునకెప్పు కర్తవలన రైతులకు నష్టవాయక మనియు, రాజోపు ఫసల్నుండి క్రొత్తయేర్పాటులు గావించ జనుననియు వానివలన మంచిత్యసామ్యముచేయుటకు భూమి మిద తగిన పెట్టుబడికి ప్రోత్సాహము కలుగునంతటి కాల్య కర్తల కష్ట రీయమునని తలపెట్టుననియు దొరకనమువారు క్రిందటి మాసాంతమున బ్రకటించిరి. ఈనూత్నివిధాన ముచ రణమునకు వచ్చుటకు ముందు కొంతవిచారణ జరుగవలసి యుండును గనుక, దీనికోరకు ప్రత్యేకముగ నెవ్వరైన నువ్వోగులు గోదావరి జిల్లాకు వచ్చునెడల, వారిమెదుట నొకడిప్రెమేవక వారు హాజరయి రయితుల యభిప్రాయ ములకు మాడ వెల్లడించుట కవకాశ మొసగవలయు ననియు, నా డిప్రెమేవక లో లంకల కష్ట వ సాయము ధవముగల రయితులు మాడ చేరి యుందు రనియు గోదావరి జిల్లా సంఘమువారు గవన్న మెంటువారికి విన్నవించిరి. రిమిషన్ బోర్డులో ల్యాండు రిమిషన్ కమిషన్ నకుగవన్న హాజరేలు మేచ్చుకు లాయరుగా రీ వర్యోధనకు ప్రత్యేకముగ నియమింపబడిగాన, లంకలను గూర్చిన విషయ ములను వారికి తెలియజేయుదని దొరకనమువారు జిల్లా సం ఘము వారికి బ్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. డిప్రెమేవక వారెవ్వ డెచ్చుట కలిసికొనవచ్చునో తెలియజేయు దని జిల్లాసంఘము వారు హాజరేలు లాయరు గారిని కోరియున్నారు. నవాబు లకు నీటిషించుచున్నాడు. రిమిషన్ బోర్డు మెంబరు హాజరీ లు లాయరుగాదును జిల్లాకలెక్టరుగాదు, కన్వెన్యెన్స్ ఇంజీ నీరుగాదును కమిటీ గామాడి విషయమును చర్చించురనియు, కలెక్టరు గారు రాజమండ్రి, పెద్దాపురము కాకినాడ దీవిజనుల డిప్రెమేటి కలెక్టరులకు కొన్ని ప్రశ్నలను బంపి వారి యభి ప్తా యములను ముందు తెలియ గోరి రనియు వినుచున్నాము. దొరకనమువారి ప్రకటనమునందు గోదావరినదిలోని లంకభూములను కష్టమునకెప్పుటకు గురించి యోచనయెం దున్నదనుటవలన నీవిచారణ గోదావరినదీసంబం ధముతో కృష్ణాజిల్లా తాలూకాలకు చేరియున్న లంకలకు గూడ వర్తించునో లేదోయని యొకసంగియును కల్లుచున్నది. న్యాయప్రకారము నూర్నవత్సరము వారికిని వర్తించవలెను.

దీనినిగూర్చి కృష్ణాజిల్లా సంఘమువారుగాని, ఏలూరుదీవిజనము అసోసియేషన్ వారుగాని దొరకనమువారికి వ్రాసి తెలిసి కొనుట ముఖ్యము.

గోదావరి జిల్లా సంఘమువారు కోరినరీతిని లంకలరయి తులు డిప్రెమేవక వ్యారా తమ యభిప్రాయములను దెలు పుట కవకాశమిచ్చునని నమ్మకయ్యును. ఈ విచారణ జరుగునప్పు టికి జిల్లావ్యవహారాధివక్షా పూర్వముగ గల్లియున్న కలె క్టరు రామబహద్రుడు ఈ రామాబాపుగారు బదిలీయైపోయె టుడు. ఇది యొకలోపము. అయినను రిమిషన్ బోర్డుదీవిజనము ఆసీ. సర్వరీపోర్టు లవకూలముగ నుండిన పక్షమున క్రొత్త యేర్పాటులు జిల్లాంయితుల కుపయోగకరములుగ నుండు నని నమ్మకయ్యును. వీరికి తోడు లంకల రయితు లిప్పటినుం డియు తమ గౌరవాభిమానముల విస్మయముగ విన్నవించుకొను ట కుద్యుట్టలేయిండి తగిన నిదర్శనములను భద్రపరుకొని యుండునటుల మోద్యమించు, రాజోలు, అమలాపురము రావచంద్రపురము తాలూకా సంఘములవారును వారికి తో డవుదురుగాకయని నమ్మచున్నాము. కడపిస నామగోదల్ల నుండి సక్రమాంతోక్షము గావించి లంకల రయితులు నాల్గు కిస్తీలను రెండుగా చేయించుకొనగల్గిరి. తమకు జరుగుచున్న యక్రమములను పట్టుదలతో పక్షపక్ష విన్నవించి లంకలపా టలు ఆచరణములు పరీక్ష్యోక్త్యోగియనిచే విచారణకు వచ్చునటులు సాధించిరి. కావున నీతిరణమునందు నాగరూ కులై యుండుట వారికి విధాయకము.

కాకినాడ } దుగ్గిరాల సూర్యవకాశరావు.
25-8-19 } జిల్లాసంఘ కార్యదర్శి.

జాతక మార్తాండము

గోదావరిపురం కాపురములు (బహుశా) ఆకల్ల వేంకట కాశ్రీగారిచే రచియింపబడి కృతమునకు సిద్ధముగానున్నది. కొద్ది పుటలుమాత్రమే కలవు. ఈపుస్తకము క్రీ.శ. 1869 లెండు సాముల పరిశీలించినయెడల తమ జననచక్రములను బట్టి భూతభవిష్యద్వర్తమాన ఫలములను జ్యోతిషముల నహాయ తేజయే తమంతట తాము తెలిసికొనుటయేగాక జ్యోతిష కాశ్రులులోని మర్మములను అతి సూక్ష్మముగ గ్రహించ గలుగుదురనుట కాశంతయు సందేహములేదు ఇందు మూడు మాటయేదై జాతకములు చక్రములలో సహ ఉదాహరణము గా విశదీకరించి పొంగుపరుపబడినవి వెలయు. 2-2-0 లు.

చిలకమర్రి లక్ష్మీవరసింహంగారి నవలలు, నాటకము లును, పాదగంజివారి నాటకములను మా వద్ద దొరకును. వర్తకలకు నరసమైన ధరల కీమదును. (1869)

గోదావరి బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

మలము చందనము

(1251) నెనకోగమునకు కుకారము ముందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. అక్రమము లేదు. పిడివారి నాన్నకు కలిసికెళ్లవలెనని. దువ్వ మైన మా మలముచందనము ఎంతో తెలుపు, కచ్చులను మూడు విధముల క్షుణ్ణముగా మూడుభాగాలుగా మూడును. దర్శి 1-3 2-0-0 గంధరసాచార్యుని. గాజమండ్రి.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమున కార్యోపాయములు పొందుట సాధ్యమైన కొన్ని విధములను అనుసరించుటవలననే కలుగి నుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గ మును కలుగజేసి కీరసాఖ్యమును దృఢపాత్రమును, అ యుర్వక్యధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇశాముగా నీయబడును. సోప్టుచార్టు యా మే మే ధరించి వంతుల ము. వెంటనే వ్రాయుకోరవలెను. (212)

వైద్యశాస్త్ర మునికంకర్ గోవిందజీ, ఆశంకనిగ్రహ కోవభాషణం, 157, బ్రాహ్మణుడ్రాన్

Seeds & Plants.

నానావిధ చెట్లదీనునులు.

మెడల్లు పొందిన సేలం గ్రేడ్ మామిడి చెట్లు వలు విధమైన చెట్లదీనునులు యొక అనేక విధముల యొక మొ క్కెల దీనునులు నీరు, నాటు, కాయకూరలు, విత్తనములు నర నముగ విక్రయించబడును. కావలసిన వారు ఆర్డర్ ప్లాంపు పంపితే, తటముతో ఇంగ్లీషు తెలుగు కార్టూలు పంపుతాము. నాలుగు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

ఎస్. కె. వి. కాదర్ మీరాసాహేబు (1718) విత్తనములు, మొక్కనర్తకుడు, సేలం

స్వల్పము! సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!! గుణ మధికము!!

పంచభాషను చూచిందైన

మోసము కలుగదు.

అమృతం

జనము

అన్ని నొప్పులకు

పరమాషధము.

తలనొప్పులమాన్యును. జ్వరపుష్కలభావును. పొన్నపుష్కలభావును. పొట్టను బోగొట్టును. ఇది యది యనగల నకలవిధమైన నొప్పులకు నుండినవికంటె. వజ్రములకంటె పొందూజకమందు కయారు నేయ జను ముందిమందు. దీనిని విశేషములతోని అనేకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే నెలకునాలు యొగ్గతా వ్రతములు పొందియున్నది. అన్ని నొప్పులకులలోను చిక్కగలదు. ఒకసారి తరీకించి చూడుము.

తామర తైలము

తామర, తీట, పిమ్మగట్టి, దురద, తొంగరములకుంటిచుట్టు, రసీకాయకు, కంఠముక లూడిపోవుట మొదలగు చర్మరోగములకు నాకనము చేయగలదు. రాజారాణి బొమ్మను చూచికోనకు ముందిది. వెల 0-6-0 అ మాత్రమే.

మోహి నీ తైలము

శ్రీ పురుషోత్తమ వాడుకుట్ట యొగ్గమైనది. రేతులములు నూనెగల సీసా 1-కి రూ 0-12-0.

దంత చూర్ణము

కంటి నొప్పులకు దివ్యవధము; నువ్వునగలిగియుండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుకుట తగియున్నది. దీని 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 అ.

అమృతం జనము డిపో,

109, ఫ్రెంకోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి. 6, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ప్రకటన

మహా మహావాఙ్మయ శాస్త్రమునందు వెంకటరత్న కవి నిరతిరములైన అమృతములైన ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు. ఆంధ్ర భాషాభిమాన తెనాలె ననీగ్రంథముల నయ్యేయించుటకు పట్టెదరేని వెంకటరత్న కవి కుటుంబమునకు దగిన ధనసహాయమున జేసి గ్రంథముల విషయమై సర్వస్వార్పిత్యములను బడయగలరు. అందునకు భాషా సేవకు జేయుటయును నిస్సహాయ నీతియందున్న వెంకటరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు సహాయము జేయుటయును రెండు కుక్కరములును గలగ గలవు.

1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 ఘటి కాచలనువాత్మ్యము (ప్రబంధము) 3 అభామిలో పాఖ్యానము, (యక్షగానము) 4 సత్యనారాయణపాఠము (ప్రబంధము).

ఈ విషయమై వివరములకు తెలిసికొన గోరువాడు క్రింది చిరునామాకు వ్రాసికోనవలయును.

వెంకటరత్న కవి గ్రంథములు

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

GET GOOD SIGHT.

by removing the cause of bad sight. Don't commit the common error and take to spectacles as the only remedy for eye-trouble-they will correct your sight, but what you want some thing to cure your eyes, viz:-the Actina Treatment. Actina has succeeded where specialists had failed, simply because it assists, and not opposes, Nature. It is essentially a natural treatment and the hundreds of testimonials are proof that it is a successful treatment. To use it is simplicity itself remove the two screw caps from the Actina Instrument releasing the powerful vapour which applied to the eyes and inhaled through the mouth and nostrils, sets up and maintains a good circulation in all parts of the eye, removes congestion and restores the organ to perfect health. It is an unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Cataracts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc., etc. Invest Rs. 25-8 in an Actina and save 'specialists' fees. Valuable booklet entitled 'Prof. Wilson's Treatise on Disease' containing particulars of Conditional Trial Offer and convincing testimonials post free from Actina H. P. Sole Agency, Batata (India). (669)

మీ బా యీ ల ర్లు

విశేషకాలము కనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్యూజిమి"ను యువయోగింపవలయును. దాని నువయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చుడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టిట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుండును. ఈ కామ్యూజిమి యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చుడిపోకుండ ఎక్కుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు ఫలభాను గురించియు అసలు యేజంటలకే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అందు ఇంజనీరింగు వర్కు,

తచాలపెట్టె నం 553 రు

389

మదరాసు

(వై కామ్యూజిమి గోరునప్పుడు ఈ పత్రికపేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

మల్లుచీరలు

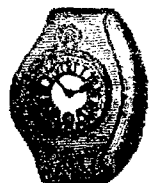
వట్టుఅంగురత్తములు 1-కి రు. 2-8-0. కులరంగులుగల కుడుర బుట్టాచీరచాయకు గాన్య:టి 16యూరల నిడివి, 2 1/2యూర వెడల్పు చీర 1 కొను వారికి ఎలక్ట్రి పగడాలదండ 1 ఇళాం. చీర 1-కి వెల రు. 4-8-0. ఓ స్కి నెయ్యి పొక్కిచీరలు అందమైన పువ్వులు జేసినవి (కులరంగులుగలవి) చీర 1-కి రు. 7-4-0. బాలామణి చీర 1-కి రు. 4-8-0. వారా యణవరం వట్టుకొంగు జలతాప నహ చీర 1-కి రు. 5-8-0 కలకత్తా కాఫీలరు సాదా 1-కి రు. 8. 1696) బసోనియ (ప్రేడింగు కం పెని, సావుకాయ పేట, మద్రాసు.

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస

ఉపశేవకాశ్రమము. శైలినులభ్యము. ప్రతిదినము శంఖం దగినది. శాస్త్రప్రతులుమాత్రము మిగిలియున్నవి. కర్వపదము. (కతి 1-కి రు. 0-12-0, పాస్తీజి రు. 0-8-0. శ్రీ రామకృష్ణమందిరం, గొడుగుపేట, నువ్విరంజన్. (1700)

1696) పాకెట్ గడియారము

మిగుల మేలైనది. అందమైనది. ఈ వెల లోపుగ తెప్పించుకొనువారికి ఒక ఫోటో లెక్క చేసా క్తివ్వతో సహా బహుమానము ఇవ్వబ డును. గడియారము బహుమానముతో సహా వెల 2-8-0. ముంజేతిగడియారం లోటుపట్టు నహా రు. 6-0-0. వి. టి. ఆంబాల్ అండుకో, సామకాయపేట, మద్రాసు.

విక్టోరియా ఆనువత్తి, కాకినాడ.

అంతరీకునుములు బహువిధములగా కాగుజేయబడును. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి గుడ్డితనముచే బాధ పడి నను, తిరిగి దృష్టిని (చూపు) పొంద గలరు. కంటిలో పువ్వులు, ఎరుపులు, ఒరుపులు, దురదలు వగైరా నమస్త శ్రీరంగములు కుడుర్చబడును. కడు వీరకు వివరము. (1568)

1. అంగ్లము వైద్యయోగవంధిక తెలుగుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రక్రియలు గలవు. వెల రు 1-4-0. 2. వైఫాయిదు ఫీసు అను గ్రంథము ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. వెల రు 1-0-0. వి. గోపాలకృష్ణయ్య, యం. డి. నర్సను.

పాశ్యపు వేంకటాచలవణితుల వారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాషధములు.

1. అష్టివిలాసరసము:—అక్షోమకుల శ్లేశు రోములు శుభాష్టివిలాస రసమునకు విశేషమైన యొక్కాడు. ఒకే యొక అష్టివిలాస రసముగల సీసా తమయొద్ద నుండిన శ్లేశుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాషధము జేయజేసి లేచిన తాము సంతోషముగ బల్కుగలరు. వివరము, మాడెక్ కాబ్బుది వర్ణనములు, నన్ని సారము మొదలగునవి తప్పక గుఱుచుకొను. సీసా 1-కి 1-0-0, రు. 1 ఇళాం. (594)

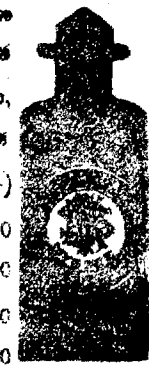
2. క్రిమిహాన తైలం:—శ్లేశు గడ్డకును, నందుల కొన్ని జీవులుకును ముంచిమందు. సీసా 1-కి 0-8-0, రు. 1 ఇళాం.

3. కైక్యాన రాసకం:—దీనిని నేపించినప్పుటినుండియే మాత్రమును కట్టక (కలరా) వాంతిశేష, కిరణ్డ, అశిర్ల శేదులు గుణము కాగలరు. సీసా 1-కి 1-0-0, రు. 1 ఇళాం.

4. కామగుభోగము:—విడ్డలకు జలకారి; తియ్యని మందు. మంచము, మలబద్ధము, అశిర్ల శేష, కృకర్యము, కడు త్రుక్కియుండుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు విడ్డలు త్రుక్కిలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, రు. 1 ఇళాం.

5. లోకామయవార కస్తూరిమృతము:—విడ్డలకు కడు శుభముజేసినవారికి, రాశింతులకు ఉత్తమ గుణ కాశి. మంచము, కడికెము, వద్దు, అశిర్లము, కిరణ్డ, పొర్రువాయువు, మలబద్ధం, వ్యరం, అశిర్లము, దుర్బలము మొదలగు లులకు కడక రోగములను గుణముజేయును. (801)

500 మృత్యుల గల సీసా 0-4-0
ఉపాయ కర్మతో 6-కి 1-8-0
" " 12-కి 2-12-0
" " 25-కి 5-8-0

(అశి రోగముతో బాధ పడుచున్నవారు తెలుగుగ వంతులము శ్రీ వీరబాబున వైద్యశాల, మైసూరు)